Chemarea vremii

ANUL XV, Seria II, Nr. 70
Duminică 5 Octombrie 1941

Director:
ION SÂN-GIORGIU

Şef redactor:
D. I. CUCU

Săptămânal de actualitate
Inscris sub Nr. 53/940 in reg. pub. periodice al trib. Ilfov. S. I com.

Exemplarul 5 lei

ABONAMENTE:

Pentru susţinători	2000 lei
Instituţii	1000 lei
Particulari	250 lei

BIROURILE:
STR. BELVEDERE 6, Et. V
(Palatul „Curentul")
Telefon 4.79.95

ANIVERSAREA PACTULUI TRIPARTIT

de ION SAN-GIORGIU

Implinirea unui an de la semnarea pactului tripartit a fost un prilej de manifestare cordială intre conducătorii Axei Berlin — Roma — Tokio, manifestări care au impresionat. Şi aceste manifestări de solidaritate au avut cu atât mai mult răsunet, cu cât colaborarea celor trei mari state semnatare ale pactului au dat dovadă in scurt timp al primului an incheiat că principiile pactului tripartit au fost confirmate de imprejurări şi de fapte concrete cu repercusiuni hotăritoare in viaţa internaţională.

Care au fost dealtfel cele două principii directive care au dus la incheerea pactului? Au fost ideia de apărare a păcii in spaţiile in care Anglia n'a putut desănţui răsboiul şi ideia unei noi ordini in lume in care să triumfe ideia naţională şi dreptatea socială. Iar ca prim obiectiv al implinirei acestor două ţeluri s'a impus din capul locului lupta şi lichidarea bolşevismului.

Ideia de menţinere a păcii in spaţiile neutre a adus cu sine aderarea la pactul tripartit a unor ţări care-şi vedeau ameninţate hotarele şi existenţa, ca Ungaria, Slovcia, România şi Bulgaria. Pe rând, aceste state au aderat la pactul tripartit, punându-se necondiţionat la dispoziţia celor trei state tutelare ale Axei, Germania ,Italia şi Japonia. Că in jurul participării Statelor balcanice şi din Europa Centrală s'a dat o luptă indârjită ne-a dovedit in Martie trecut tragi-comedia jugoslavă. Pacificarea balcanului fără sânge era pentru Englezi o nenorocire politică şi militară. Iar intrarea şi rămânerea Jugoslaviei in pactul tripartit ar fi insemnat o pacificare a Balcanului fără zăngănit de arme. Intriga engleză şi americană au invins atunci temporar. Jugoslavia şi-a călcat in picioare propria-i semnătură şi onoarea, iar armata germană a fost silită să scrie cu sânge din nou semnătura ei pe care i-au aruncat-o in stradă uneltele Intelligence Service-ului.

Lichidarea Greciei a făcut şi ea parte din aceeaşi acţiune de apărare a Europei impotriva uneltirilor anglo-americane, Germania şi Italia fiind silite să ia sub scutul lor un popor nenorocit şi exploatat de agenţii Albionului. Care au fost binefacerile pentru ţările participante la pactul tripartit, o arată situaţia avantajoasă in care se găsesc astăzi Ungria, Slovacia şi Bulgaria, precum şi reabilitarea României din ultimul an, după ce-a fost silită să sufere şi să se jertfească in vara anului trecut.

Dar ideia de pace, cum am mai spus, se leagă şi de ideia asigurării unei graniţe puternice şi feri-tă de orice ameninţări in răsăritul Europei. Incercarea lui Adolf Hitler din toamna anului 1939 de a ajunge la o inţelegere cu Rusia Sovietică a dat greş şi a dus la bolşevizarea statelor baltice şi la ocuparea prin surpriză şi şantaj a Basarabiei. Comunismul din perfid, devenise agresiv. Toate pregătirile militare ale Sovietelor făcute pe ascuns in ultimii zece ani dovediau că Rusia Sovietică nu avea de cât un gând, acela de a ocupa şi bolşeviza Europa. Iar pactul incheiat acum câtva timp cu Anglia, cu preţul ca alianţa actuală să fie stăpânirea sovietică in centrul Europei, n'a făcut decât să confirme ceea ce pregătirile militare de fapt făgăduiau. Cominternul, după ce eşuase in Spania şi Franţa, trecuse mâna mareşalilor sovietici, care aveau să treacă prin foc şi sabie, ceeace ispita bolşevică nu izbutise să cucerească şi să păstreze.

Pactul tripartit incheiat in Septembrie 1940 era de fapt numai preiaja răsboiului de eliberare a Europei de subit ameninţarea bolşevică. Din ziua in care ţările balcanice şi ale Europei Centrale au intrat in pact, cruciada impotriva bolşevismului a intrat şi ea in curs de organizare. Lupta impotriva bolşevismului devenia o necesitate vitală europeană. Ea căpătă totodată şi o inaltă semnificaţie morală şi prin aceasta mondială. Fiindcă Axa inceta să facă numai politică europeană. Prin atitudinea luată făţiş impotriva bolşevismului şi prin inceperea acţiunei de distrugere a cancerului comunist rolul Axei capătă deodată caracter mondial, iar răsboiul, in care intreaga Europă işi oferi sângele, eşi din faza lui locală şi trecut pe linia mare a marilor răfueli universale de concepţie. In ziua n care bolşevismul va fi stârpit şi in care drumul Europei spre Asia a fi păzit de victorioasa sentinelă germană, se va inţelege de către toţi ce instrument diplomatic unic a fost pactul tripartit. Iar prezenţa Japoniei in acest pact, care părea la inceput doar un detaliu fără importanţă, se reveleazâ astăzi ca un element hotăritor in acţiunea de pacificare a lumii şi de nimicire a bolşevismului. Japonia nu a preluat asupră-şi numai asigurarea păcii in spaţiul asiatic, dar ea garantând liniştea in Pacific şi deci ţinerea in loc a Americei. Astăzi se vede limpede că America a putut participa efectiv la războiul din 1914-1918, fiindcă Japonia se găsea alături de ea. Geniul lui Hitler a reuşit să atragă Italia spre a nimici agresivitatea franceză şi adobândi prietenia şi alianţa Japoniei spre a neutraliza acţiunea Americei. Astăzi se vede bine că America risipeşte doar bani şi discursuri, dar evită a participare reală şi sângeroasă la războiu. Iar dezastrul rusesc şi calea de victorie care se deschide pentru Germania spre Caucaz sunt imprejurări care vor sili America, dacă nu vrea să se sinucidă, să se menţină cel mult in situaţia nouă.

(Continuare in pag. II-a)

— „Tătucul Stalin vrea cu orice preţ „Strâmtorile" !...
— „Deaceia suntem noi acum la „strâmtoare" pe toate fronturile şi in Marea Neagră !...

MISIUNEA ROMÂNIEI

de ŞTEFAN IONESCU

„Ţara noastră, care e poarta creştinătăţei... Dacă această poartă, care este ţara noastră, va fi pierdută atunci toată creştinătatea va fi in mare primejdie".

(Şefan cel Mare, in nota circulară adresată prinţilor creştini din Occident, 25 Ianuarie 1475, pentru a-i incunoştiinţa de primejdia unei noui invazii turceşti, de care era ameninţată Moldova.)

S'a vorbit şi se vorbeşte, cu multă insisntenţă, despre ceiace in mod comun am convenit să numim **misiunea** României, adică **destinul** ei. Şi totdeauna suntem dispuşi să ne lăsăm furaţi de impresia generală că **misiunea** ţărei noastre ar fi determinată de elemente mistice sau cari, in general scapă unei analize obiective. **Misiunea** României este de a apăra Europa, cultura şi civilizaţia acestui continent care depozitează cea mai autentică experienţă spirituală a umanităţei, impotriva spiritului euasic sintetizat prin bolşevism, ca formă politică şi prin slavism, ca formă biologică. Este drept, istoria ne arată că dealungul secolelor, poporul român a fost nu numai cel mai fidel păstrător şi deci reprezentant al spiritului european in această margine răsăriteană a continentului, dar, in acelaş timp, a fost şi cel mai important factor de ordine europeană împotriva slavismului care totdeauna a ameninţat spiritul european. Aşa fiind, atunci când vorbim despre această realitate istorică, in care se rezumă şi miracolul existenţei şi rezistenţei noastre etnice, nu facem decât să recunoaştem că şi azi ca şi in vremea lui Ştefan cel Mare misiunea poporului român este aceiaşi. Noi suntem aici o insulă latină într'un ocean slav şi apărându-ne pe noi apărăm in acelaş timp şi lumea din care facem parte. In toate vecurile politica şi diplomaţia voevozilor şi regilor noştri s'a axat pe jocul politicei şi diplomaţiei europene, a marilor puteri occidentale. Iar această politică şi diplomaţie a

(Continuare in pag. 2-a)

ANIVERSAREA PACTULUI TRIPARTRIT

(Urmare din pag. I-a)

Dar pactul tripartit nu e numai un instrument defensiv, cum s'ar putea crede la întâia privire, ci și o asociație bazată pe o concepție comună despre lume. Atât Italia cât și Germania, în care ideia națională și ideia socială și-au găsit expresie prin voința unanimă a maselor în două personalități conducătoare unice, sunt legate prin aceiași convingere revoluționară creatoare a unei lumi noui. Pentru Europa, pactul tripartit este leagănul acestei lumi noui.

Care este spațiul vital al acestei noui Europe? El este spațiul european până la Volga, este Europa cu Franța renăcută, este Europa fără Jidovi, este Europa națiunilor tinere. Dar aceste spații trebuesc apărate prin granițe sigure în afară și prin revoluții naționaliste înlăuntru. S'a spus pe drept cuvânt în atâtea rânduri că național-socialismul și fascismul nu sunt sisteme ideologice de export. Anglia și America duc războiul pe continentul nostru pregătind revoluții și punând regulat la cale acte de sabotaj, atentate, și lovituri ascunse. Intreaga Europă este împânzită de agenți. In Boemia, Norvegia, Olanda, Franța și Jugoslavia agenții și agentele lui Donovan sunt la lucru. O burghezie obosită și anarhizată face cu inconștiență jocul periculos al unor uneltitori, pe care marea massă a populațiilor îi detestă. Ceeace caracterizează momentul actual european e faptul că masele țărănești și muncitorești sunt alături de Axă și numai resturile decăzute ale unei clase politice de profitori și incapabili fac jocul saboteurilor și spionilor. Dar așa cum Axa a salvat spațiile naționale europene, ea are obligația să salveze și sufletul popoarelor de otrava democratică și comunistă.

Pactul tripartit a funcționat în condițiuni excelente în decursul primului an de aplicare. Roadele lui au fost însă mai mult de ordin extern.

Ion Sân-Giorgiu

Renumitul actor italian Ermete Zacconi

După o pauză mai lungă, renumitul actor italian Ernete Zacconi va apare în iarna aceasta din nou înaintea publicului cu un ansamblu propriu. Programul său cuprinde și două creații noui „Iphigenia în Delphi" de Gerhart Hauptman și comedia „Nu sunt suficiente secolele" de Cesare Meanos, care va apart în curând și în traducerea germană de Kurt Sauer.

Artiști străini la Opera din Viena

Cu începerea sezonului 1941—42 vor apare la Opera populară din Viena o serie de artiști străini, de pildă, Valentina Cretzoi dela Opera regală din București, altista Anca Jalacie dela Teatrul Național din Agram, tenorul Dinu Bădescu și baritonul Tossjan de la opera regală din București. Pentru un mare număr de reprezentații a fost angajat de asemenea Josef Gastic, primul tenor dela Teatrul național din Agram.

Institutul german din Paris

Institutul german din Paris a sărbătorit zilele acestea aniversarea unui an de existență. Cu această ocazie, conducătorul cursurilor de limbă germană a declarat că din Octombrie 1940 până în Iunie 1941 au participat la cursurile de limba germană ale institutului 5000 de parizieni. In timp ce numărul persoanelor care urmează acum regulat la cursurile de vară se ridică la p000.

MISIUNEA ROMÂNIEI

(Urmare din pag. I-a)

fost în mod categoric împotriva lumei răsăritene care urmărea slavizarea Europei. Politica și diplomația voevozilor și regilor noștri nu s'a axat pe linia imperialismului și expansionismului slav, care pleca de la Kiew, Petrograd sau Moscova, pentrucă, deși poporul român era un popor ortodox ca și poporul rus, totuși el și-a dat seama că o comuniune chiar ortodoxă cu această lume ar însemna dispariția noastră ca neam liber pe viața și pe destinul lui. Poporul român a acceptat spiritul rus numai în ceiace privește disciplina ortodoxă a acestui spirit, iar nu ordinea politică a Rusiei. **Misiunea României** a fost determinată de o condiție organică a vieței latine a poporului nostru care, ca și miticul Ianus, a trebuit să aibă două fețe: una spre Apus pentru a se încadra spiritului european și alta spre Răsărit, pentru a se apăra de invazia slavă care și-a întins tentaculele până în inima Peninsulei Balcanice. Această condiție de viață latină a poporului nostru, de a lupta pentru a se apăra împotriva slavismului, determinat de spiritul latin al neamului, formează așa numita **misiune** a României. Iar componentele ei sunt de natură geopolitică.

Poporul român s'a născut și trăește milenar pe versantele arcului carpatic, până'n Tisa, până dincolo de Dunăre, care nu mai târziu, după crearea statelor balcanice, a devenit o **frontieră**, și până 'n spațiul cuprins între Nistru și Bug... Aici, existența neamului nostru este justificată nu numai prin opera de colonizare pe care au întreprins-o voevozii noștri odinioară, dar chiar, această prezență românească este justificată și prin formarea unei prime linii defensive, împotriva invaziilor din pustă, despre care acțiune defensivă ne vorbesc și astăzi cetățile depe malul drept al Nistrului precum și răzeșii moldoveni din aceste părți, cari de secole, din moși strămoși se află acolo, împământeniți de voevozii noștri pentru faptele lor de arme și pentru a constitui un element de pază a graniței răsăritene. Stăpânirea acestor pământuri, care formează vechia Dacie, nu a fost, așa dar întâmplătoare pentru neamul nostru care dela primele lui începuturi de existență s'a legat de acest pământ pentru că el îi dădea pâinea prin bogățiile lui, și al apăra, în munții de invaziile cari se scurgeau secular peste noi și peste pământul Daciei care constitue și un drum de trecere pentru lumea europeană spre Orient și pentru lumea slavă spre Occident. Pământul românesc a fost, în toate timpurile, amenințat din cauză că el se afla la răscrucea a două lumi. Din aceste permanențe, — așezarea geografică, bogățiile pământului și însăși existența unui neam de origină latină într'o lume slavă, — rezultă ceiace numim noi azi **misiunea neamului românesc**, ceiace înseamnă că misiunea, nu este ceva abstract; ci, este o realitate biologică (condiția organică de viață latină a neamului), geografică (marginile pământului românesc se opresc acolo unde începe, din punct de vedere etnic, lumea slavă, la Sud, Răsărit și Nord și poporul maghiar la Apus), economică (bogățiile solului și sub-solului) și politică (spiritul creștin și european al neamului nostru).

Aceste elemente sunt părți integrante, ale unui tot care se chiamă **misiunea** sau **destinul** românesc. De unde rezultă că întocmai trecutului și în prezent și deci și în viitor, **misiunea** României va fi de a apăra Europa **împotriva tendințelor haotice** și anarhice ale lumei slave. Aceasta ne arată că politica românească nu poate fi decât una ca rezultantă a acestei misiuni. In fața acestei realități vom înțelege dece războiul nostru împotriva bolșevismului, deși este ofensiv, din punct de vedere militar, este însă defensiv, din punct de vedere politic și istoric, pentrucă prin el ne apărăm de primejdia invaziei slave care, și după acest război, trebue oprită la frontierele noastre răsăritene. Din aceasta rezultă că România nu poate face orice politică, așa cum și-a permis clasa noastră conducătoare în epoca dintre războiul mondial și cel care a început la 1 Septembrie 1939. România poate face numai o politică, aceia a realităților rezultate din cunoașterea rolului european și istoric, pe care îl are de împlinit țara noastră, în această parte a lumei, rol care rezumă însăși **misiunea** României. Altfel nu ne putem justifica rațiunea existenței de a fi.

In acest ceas istoric, poporul român participă cu un inegalabil spirit de sacrificiu, la războiul împotriva bolșevismului.

Noi nu avem nimic comun cu lumea slavă în afară de ideia de luptă și de apărare. Nimic nu ne apropie și totul ne desparte. Drumurile vieții și ale viitorului nostru încep dela frontiera răsăriteană și se întind largi, luminoase, spre Occident; drumurile lumei slave se termină acolo unde încep ale noastre.

Ștefan Ionescu

✝ GOTTFRIED FEDER

A fost, unul din cei mai vechi colaboratori ai Führerului Adolf Hitler, întemeietor al partidului național socialist și unul dintre cei mai reputați specialiști în urbanistică.

Profesor la Școala politehnică din Berlin și conducător al Secției de urbanistică a Reichului. Gottfried Feder se afirmase în ultimul timp printr'o nouă teorie asupra constituirei orașelor, care a făcut vâlvă mai ales în cercurile germane, dar a pătruns și până departe peste hotare.

Acum câteva lui Gottfried Feder a fost încântat de frumusețea țării noastre, dar totodată surprins de modernismul judaic al Capitalei noastre. Orașul-grădină, așa cum îl preconiza Feder, este doar o vedere românească, de care el se putuse convinge vizitând provincia noastră.

Poate că în viitor, dacă destinul nu i-ar firul vieții, Feder ar fi jucat rol însemnat de sfătuitor și îndrumător în construcția orașelor noastre.

De aceea dispariția lui în plină vigoare a muncii sale creatoare lasă pretutindeni cele mai sincere și calde regrete.

CULMI ȘI ABISE

Omul care evoluează

Lumea a citit zilele trecute cu surpriză, și poate cu interes, cele două articole publicate de un ziar de dimineață. In care d. dr. Lupu dizertează despre originea românilor. Cu surpriză, ceil, pentru cele mai multe motive. D. dr. N. Lupu a fost mulți ani vedeta scandalurilor parlamentare și a atitudinelor fluctuante. A fost, dar se dăduse la fund, ieșise din circulație. Și pe urma sterilelor năzbâtii ale acestui personaj de epocă, nimic nu a rămas, care să-l mențină în actualitate ori să-l rânduiască în istorie. Dacă mai întârzia puțin, d. dr. N Lupu n'ar mai fi fost nici măcare o amintire.

— Dr. Lupu? Cine-i astă?

— Dr. Lupu? Ce fel de doctor?

— Dr. Lupu? Și mai cum?

Dar a luat-o omul înaintea uitării Dr. N. Lupu ține să ne dovediască, nouă astora cari mai știm câte ceva despre toate avatarurile sale numeroise, că are „flair" cum se spune în sufrageria țărănistă a unei excelente gospodine bucureștene. E o însușire, cu care s'a fălit totdeauna. Intâlnindu-se cu Ocavian Goga la vernisajul unei expoziții, acum câțiva ani, d. dr. N. Lupu îi explica revenirea sa în partidul d-lui Iuliu Maniu, pe care îl atacase pe chestiunea „Skoda".

— Ce eu sunt prost să mă cramponez? Eu evoluez... chiar îndărăt.

Așa dar, d. dr. N. Lupu s'a urcat pe morișca fără odihnă a originei românilor și „evoluiază"

— Cine știe; poate că s'o prinde, își va fi zis omul.

Istorie și incompetență

Se vor fi întrebat unii: Ce competență are d. dr. N Lupu în chestia asta încurcată? Alt temeiu de surpriză la noi. D. dr. N Lupu n'ar fi d, dr. N. Lupu dacă nu s'ar fi acupat și de originea românilor. Cine vrei dar să se ocupe de răspândirea europeană a rasei indo-germanice? D. Capidan? Sau de trecutul nostru istoric din vechi timpuri istorice și preistorice? Giurescu? Andriescu? Gh. Brătianu? Aștia sunt profesori iar d. dr. Lupu suferea de „IMPRESIA" că „istoria noastră națională are nevoie de ADÂNCI PREFACERI și de corectări a multor erori, cari au vătămat conștiința națională și prestigiul nostru". Tot ce s'a scris și s'a cercetat de la Xenopol la Pârvan și N. Iorga irită meditațiile d-lui dr. N. Lupu, care „înțelege" istoria, după cum mărturisește d-sa, în mod metafizic.

Nu vom discuta teoria originii românilor, așa cum o formulează d. dr. N Lupu și credem că ea nu va reține nici pe istorici. Și asta fiindcă la d. dr. N. Lupu teoria e un pretext pentru o nouă atitudine publică a d-sale De aceea nici nu se poate pune măcar chestiunea competenței. D. dr N. Lupu a fost și a rămas un incompetent notoriu. E singura d-sale consecvență. Cu aceeași impetuoasă îndrăzneală, cu care altădată ataca cel mai neașteptate teme, d-sa aduce o notă de megalomanie demagogică într'o chestiune științifică deosebit de anevoioasă. Omul care a fost ministru al Muncii fără să fi exercitat vreodată o muncă ordonată, constantă, în cadrul unei profesiuni definite, face acum istorie, fără să fie istoric. Iși va fi zis d. dr. N. Lupu că și Ionel Brătianu a avut asemenea preocupări. E drept. Dar marele Ionel Brătianu a lăsat în grija altora, cu suficientă pregătire, publicarea materialului istoric adunat de el și adâncirea sugestiilor lui, cari și ele aveau origini intuitive, fără a fi însă vulcanice ca la d. dr N. Lupu.

Supărătoare coceală avertizantă

Dizertația d-lui N. Lupu, recunoștem, este vioaie și se citește cu plăcere. Lasă însă ciudat gust de coceală, foarte supărător și extrem de avertizant. E desigur plăcut să afli, când nu știi lucrul de mai înainte cum stă în realitate că cei mai mulți croați sunt Vlahi, adică români, că tipul bulgar curent aduce nu a mongol ci a român, că dincolo de Nistru sunt mai mulți români decât sunt dincoace de el. Și e, iarăși foarte ispititor să ne proclamăm „unul din popoarele mari, componente ale Europei" Dacă aceste stări sufletești ni le-ar procura altcineva, încă ar mai adormi în noi frâna simțului critic. Dar d-rul Lupu ne aduce aminte de celălalt dr. N. Lupu, ăla care făgăduia să vină cu mașina de bani a Băncii Naționale în gară la Teiuș și să tipărească bani la vagon, „ca tot țăranul să se îndestuleze nu numai hoții de la Bucureșți"... De dr. N. Lupu socialistul sui-generis din 1918, țărănistul din 1919 ajuns ministru liberal, ca apoi să deschidă club „la adevăratul partid țărănist" cu șef de organizație jidan în Capitală... De dr. N. Lupu voiajor democrat la Londra și la New-York și partizan activ al comitetului de jidani și jidăniți pentru pacea universală, prezidat de lordul Cecil, ca să deslănțuie războiul vremurilor noastre, războiul răzbunării iudaice contra Germaniei antisemite și a lumei ce se trezește la acelaș ideal de mântuire.

S'ar părea ca în cei doi-trei ani de când a ieșit din circulație, dr. N. Lupu să fie meditat în liniște și să-și fi corectat ideile. De ce se grăbește însă? De ce nu consimte să rămână cu demnitate un bătrânel uitat, un pensionar cuminte. Cândva i s'ar fi răsplătit acești ani domoli de revizuire a unei conștiințe cu multe colloane Temperamentul său neastâmpărat l-a scos iarăși din bună cuviință. E ceva în aer? Se simte prevestirea unui nou stăpân de slujit și a unei noui cauze de susținut.

UNCHIUL DIN AMERICA IN ACȚIUNE

ROOSEVELT CONTRA HITLER

America! Țara dolarului făcător de minuni în Europa postbelică cu valutele ei sdruncinate! America, țara democrației, în care-și pun ultima nădejdie politicianii naufragiați ai Europei! Ce este această Americă? Incotro merge? Va avea ea oare o influență asupra rezultatului războiului actual? Vor intra Statele Unite efectiv în războiu sau vor rămâne numai profitorii lui, pentru a interveni în ultimul moment spre a încurca lucrurile la fel cum le încurcase prezidentul Wilson în 1918, în speranța că Europa va fi iarăși prefăcută într'un mormânt de ruine fumegânde ad majorem gloria dollari?

Credem că merită să ne oprim la aceste ntrebări. Acum câteva luni scriam într'un articol că Statele Unite nu pot intra în războiu din două motive: 1) fiindcă nu su sunt pregătite pentru războiu și 2) fiindcă majoritatea covârșitoare a poporului american nu vrea războiu. Dar îl vrea prezidentul Roosevelt, îl vor jidanii din anturajul lui și plutocrații din ambele emisfere. Mai este proaspăt în mintea tuturor discursul „la gura sobei" al lui Rooseeelt din 28 Mai a. c.: „Se poate, trebuie, va fi". Adică se poate face război, el este o necesitate pentru Roosevelt și deci trebuie deslănțuit. Și dacă voința unui singur om și socotelile a 10-12 procente din populația Statelor Unite vor fi hotărîtoare, atunci Unchiul Sam va porni la războiu, pentru a-l prelungi în speranța că Europa, inclusiv Anglia, vor fi definitiv sleite iar Statele Unte vor fi acelea care vor fi profitat cel mai mult din această stare de lucruri.

De fapt prezidentul Roosevelt împinge Statele Unite în războiu. A spus-o răspicat și fără ocol. El e obsedat de această idee. Egocentrist și cu un amor propriu nemăsurat, el crede că are misiunea de a salva lumea. „Noi, cei din Statele Unite' suntem poporul care umblă înaintea Domnului în lumina umanității" a spus Roosevelt în fața Kongress-ului la 21 Septembrie 1939.

Sub influența cercurilor evreești, el nutrește o ură profundă față de fascism. Pentru a potoli setea sa de ură împotriva național-socialismului, Roosevelt e silit a imita tocmai pe acei pe care pretinde că-i combate. Un ministru engez care a vizitat Statele Unite în prima perioadă a președinției lui Roosevelt, a spus că el face tot „ca și Hiter" fiindcă îl invidiază.

Insă Roosevelt nu poate fi Hitler pentru America. Adolf Hitler este o emanație și o întruchipare a poporului său, a unui popor omogen, cu un simț național aprofundat, pe când Roosevelt e un american tipic, adică nu reprezintă nici-o națiune și pe de altă parte nu provine din adâncimile poporului.

Roosevelt se găsește într'o situațiune destul de echivocă. Predecesorul său, Hoover, a vorbit cândva despre tragedia democrației care în caz de războiu este silită să adopteze tocmai metodele pe care le combate. E cazul tipic al lui Rosevelt. El se bazează pe un regim democratic, însă prin firea lui și prin procedeul aplicat este autocratul pronunțat și de aceea se găsește în conflict perpetuu cu Constituția și cu mentalitatea majorității americane.

Roosevelt procedează autoritar nu numai în domeniul politic ci și în cel economic, unde a dat faliment vădit și e de mirare cum americanii înșelați de dânsul l-au ales președinte pentru a treia oară. Este un tragism istoric, cam asemănător celui din Rusia, care a suportat și ea un regim politico-economic falimentar dela început. Economia lui Roosevelt o vom examina mai amănunțit, dar am vrut să remarcăm dela început situația contradictorie în care plutește Cezarul de dincolo de Apa cea Mare.

Rosevelt se trage dintr'un neam care-l obligă să fie om mare". Unchiul lui, Theodor Roosevelt, a fost și el prezident în două rânduri. Era un om puternic și robust. Il caracterizează noțiunea: mai bine să fii învins, decât să nu fi luptat niciodată".

Franklin Delano Roosevelt, era puțin cunoscut când a pornit să ia locul lui Hoover. Se știa însă că e nepotul lui Theodor Roosevelt. In afară de aceasta se mai știa că e dotat cu o voință de fier, dovedită prin felul cum învinsese paralizia infantilă într'un timp în care leacul împotriva acestei maladii nu era încă descoperit. După această boală Roosevelt a rămas șchiop, dar acest defect fizic i-a călit amorul propriu și voința. Deși de proveniență burgheză, el a înțeles un lucru: America e scuturată de o adâncă criză economică, în ciuda profitărții post-belice și a atotputerniciei dolarului. Roosevelt a înțeles că trebue de făcut ceva pentru curmarea crizei dar prin mijloace nerespingătoare mediului burghez, vasăzică fără a sdruncina ordinea socială. Aceasta era platforma electorală a lui Roosevelt în 1932. Din prtea ei, burghezimea americană era de părere că-i mai bine ca reformele imperioase să fie introduse de către un burghez decât prin revoluție. Deaceea democrația burgheză l'a ajutat să devie prezident.

Burghez bogat, Roosevelt s'a abătut din mediul lui și n'a mers pe calea afacerilor americane ci s'a apucat de avocatură, creindu-și și o clientelă considerbilă. El a devenit om de vază și ca atare a fost invitat în cabinetul lui Wilson la departamentul Marinei. In 1932, când a fost ales prezident, el ocupa postul de guvernator al statului New-York. Vrem să subliniem că aceasta are multă însemnătate.

Orașul New-York nu are acelaș rol de prim oraș al țării cum îl are Parisul pentru Franța, Londra pentru Anglia sau Berlinul pentru Germania. New-York-ul este un corp străin în organismul Statelor Unite. Un stat în stat. Pentru americanul de serie acest oraș e neamerican, este un babilon de imigranți încă neasimilați. Aci se găsește Harlem-ul, cartierul întins al negrilor. New-York-ul este orașul evreilor. El stă în fruntea tuturor orașelor cu numărul său de evrei. Nu e de mirare că guvernatorul statului și primarul orașului sunt evrei (Lehman și Laguardia). Evreii sunt atotputernici în New-York și influențează de aci toată economia și toată presa americană. Aici s'a format așa zisul „trust al creerului" — un mănunchiu de evrei lui — un mănunchiu de evrei. Căpeteniile acestui trust sunt evreii Baruh, Frankfurter, Roseman și Morgenthau (ministru de finanțe).

Kahalul înconjurător a speculat situația în modul cel mai larg, după cum o să vedeme din reportagiile ulterioare.

Să începem d'a capo.

Preluând (4 Martie 1933) cârmuirea dela Hoover, Roosevelt nu nutrea planul de a deveni o somitate în politica internațională. El se mărginea la America de Nord, după perimetrul doctrinei lui Monroe: America pentru americani și nici un amestec în treburile din afară. Amorul lui propriu i-a arătat un alt câmp de activitate: să fie reformatorul vieții sociale și economice a Statelor Unite. El a pornit împotriva „Big Business", contra capitaliștilor mari, lăcomia cărora a provocat criză după criză. Insă Roosevelt a început lupta sub auspicii nu prea favorabile și chiar prin opera sa interioară a intrat în contact cu curentele străine de care a vrut să se ferească.

Roosevelt a venit la putere o lună după ce în Germania s'a întronat național-socialismul, adică după ce continentul vechiu intrase de fapt în starea revoluționară, în lupta contra demo-plutocrației cu care a vrut să să războiască și Roosevelt. Din două izvoare diferite și cu scopuri absolut identice, a pornit aceeași ideie și totuși ce diferență enormă între Europa ș America! Reformatorii Europei au fost fiii popoarelor lor. Germanul Hitler și italianul Mussolini au ieșit din sânul națiunii, investiți cu deplină încredere, plini de foc care aprinde și convinge, pe când Roosevelt s'a ridicat împotriva unei clase din care făcea parte, nu dintr'un avânt elementar, nu din arderea sufletească, ci din calcul politic și din socoteala meschină de a înșela și propria sa clasă și masele populare la care Roosevelt va apela cu programul său economic și social.

Pe vremea aceea, Roosevelt n'a ascuns că invidiază pe Fuehrer pentru împuternicirile lui nelimitate și pentru libertatea lui de acțiune.

Insă ce se întâmplă? Poate că Roosevelt a înțeles din ideia conducătorului în sensul european numai această parte exterioară, adică puterea și libertatea de acțiune, nepătrunzând în substanța revoluției naționale și sociale care începuse în Europa. Se poate că el ar fi imitat în mod sincer această revoluție dacă n'ar fi fost american sută la sută și dacă n'ar fi fost sub influența evreilor din trustul creerului. Așa fiind, Roosevelt n'a ajuns decât la o caricaturizare jalnică a etatismului economic din Rusia și Germania.

Chestia este că dela început, presa evreiască din țările anglo-saxone a pornit o campanie aprigă contra național-socialismului. Și fiind dat că evreii au toată trecerea, nu e de mirare că până și primele acțiuni aveau vârful îndreptat împotriva națiunilor tinere din Europa. Chiar din Martie 1933 toate ziarele americane erau pline de relații asupra ororilor antisemite din Germania. Sub pretext că au fost persecutați și evrei cu pașaport american, evreii din Washington au cerut să fie întreprins un demers diplomatic la Berlin. Ministrul de externe Hull, deși însurat cu o evreică, nu a ieșit din echilibru și s'a mărginit cu cererea unu raport dela ministrul american la Berlin. Răspunsul lui a fost găsit satisfăcător pentru Departamentul de Stat (Ministerul de Exerne), dar evreii americani nu s'au potolit. In gazetele americane au apărut o nouă serie de informații despre persecuțiile evreilor în Germania. Atunci bătrânul Henry Morgenthau, care a dat primul 7000 de dolari când Roosevelt a fost candidat la președinție, a întreprins o călătorie la Washington și a reușit să obțină votarea din partea Kongress-ului a unei rezoluțiuni care împuternicea Ministerul de Externe de a face demersuri cât mai drastice la Berlin.

Noul prezident ar fi putut să curme această campanie antigermană, dar nici n'a încercat să facă acest lucru. El n'a protestat când vama americană, sub presiunea evreilor a fost împinsă să ia parte la sabotarea mărfurilor Germaniei. El n'a rechemat pe ministrul merican la Berlin Dodd deși se știa că locuința acestui

(Continuare in pag. 5).

SCRISORI DIN BERLIN

INCEPUTURI DE INFĂPTUIRE PE SEAMA NOUEI ORDINE EUROPENE

In Belgrad a fost format după cum îndeobște este cunoscut, un guvern sub conducerea generalului Nedici, compus exclusiv din personalități sârbe. In consecință, acest fapt reprezintă o însemnată piatră de hotar pe drumul reorganizării politice și sociale a țării. Demn de remarcat este un comentariu german, referitor la această nouă formație a unui regim sârbesc. Acest comentariu reliefează faptul că este un semn perfect vizibil al voinței de încorporare nouei ordini în Europa condusă de Puterile Axei. S'a conturat drumul creației nouei ordini europene, dându-se prilejul tuturor popoarelor, ca în spațiul ce le aparține, să participe pe răspundere proprie la stabilirea definitvă a destinelor proprii în nouile forme de viață. De asemenea presa sârbă subliniază și ea această stare de lucruri, trăgând concluzia că războiul actual va sfârși prin unirea tuturor popoarelor europene și aceasta în urma dorințelor exprese și sforțărilor cruciale ale Germaniei. Numai câteva luni au trecut dela înfrângerea totală sârbă și noua formație a unui regim național în Serbia are însemnătatea unui eveniment capital, care face parte integrantă din marea perspectivă a nouei ordini europene.

Din acest mic exemplu relese în mod limpede cum războiul înseși realizează noua ordine a Europei în numeroasele sectoare ale spațiului său. Acest fapt, după cum reliefează un ziar berlinez în comentariul său referitor la întâlnirea pe front, Hitler—Mussolini, reprezintă o integrare sănătoasă în rânduiala în firească a popoarelor, după capacitățile lor creatoare și după contribuțiile lor de jertfă și în plus, după voința lor expresă de colaborare viitoare a tuturor acestor națiuni în toate domeniile. Suprema misiune a puterilor conducătoare din Europa este înlăturarea definitivă a războaielor și a pricinilor de conflicte de pe întreg pământul Europei, realizarea unei păci temeinice și construirea unei ordini definitive. Presa germană scoate în evidență următoarele puncte de vedere esențiale, cari configurează operile realizabile prin pacea europeană:

1. — Programul stabilit cu prilejul întâlnirii de pe front, a celor doi conducători de state fruntașe ale Axei are valoare pentru toate popoarele Europei, cari se integrează sau nu, după voința lor de dăinuire, sau de dispariție, în popoare aliate Axei sau inamice Axei. Evoluția pașnică, configurată între prieteni și dușmani, este semnificativă prin remarcările numeroase, reliefate chiar în mijlocul războiului.

E nevoie numai să amintim că adversarii Reichului învinși anul trecut, Norvegia, Belgia, Olanda și Franța, astăzi sunt reprezentați prin corpuri de voluntari în lupta împotriva bolșevismului. Acest rezultat practic dovedind recunoașterea primejdiilor comune, și această participare europeană la cruciada antibolșevică este mai puternică decât toate ideologiile și structurile naționale, de vreme ce este pecetluită definitiv, prin luptele eroice desfășurate și jertfele voluntarilor.

2. — Abolirea tuturor războaielor din întreaga familie a popoarelor Europei, este o condiție inexorabilă și absolută a unei bune stări europene. Nu trebuie să mai existe nici un război intern continental, pentru care spațiul Europei a devenit prea strâmt. Extirparea primejdiilor războiului va da vieții tuturor națiunilor europene o siguranță deplină, cum n'a mai fost întâlnită pâă în prezent, în istorie.

3. — Voința nouei ordine europene își are rădăcinile și crește exclusiv numai în acest spațiu continental propriu, având ca obiectiv, numai acest spațiu. Acest spațiu nu este nemărginit, ci stă în strânsă concordanță, bazându-se pe o profundă stare de conștiință, pe date reale, rezultate din istorie, geografie, politică și economie. Această delimitare organică și specifică sensului de viață european stă în cel mai flagrant contrast cu voința puterilor străine de acest spațiu, care se află la depărtări de mii de kilometri, dincolo de Atlantic, și care în completă necunoștință a necesităților europene de viață, se vâră în structura bătrânului Continent. Acestei tradiționale imixtiuni din afară i se opune o Europă pacificată, unită și convinsă de marile ei imperative și care concomitent, este asigurată împotriva tuturor încercărilor de blocadă, împotriva tuturor agresiunilor și intrigilor din afară.

4. — Această unitate europeană, în care toate popoarele continentului își găsesc locul lor natural, fiind legate laolaltă printr'o colaborare reciprocă și extrem de strânsă în toate domeniile de viață politică, economică și culturală, este tot odată și cea mai sigură garanție a unei păci continentale durabile.

Intocmai cum a fost pentru Germanii războiul de 30 ani, care s'a terminat după cum se știe, prin victoria Germaniei, la fel acest războiu actual constitue sfârșitul unei forme desuete de viață care durează pentru Europa de 300 de ani.

Noua ordine europeană, având fundamentul zidit pe jertfele războiului de astăzi, își va găsi desăvârșirea ei în cadrele păcii care se apropie cu pași gigatici.

Manole Ampoianu

O CARTE INFAMĂ

„Istoria literaturii române" de G. CĂLINESCU este un odios pamflet care improașcă cu noroi întreaga noastră literatură

de LOYOLA

Cu cât pătrunzi mai adânc în lectura acestei Istorii a Literaturei Române, pe care o semnează Gh. Călinescu și o girează editura regală, te minunezi cum editorul n'a dat-o pe mâna unui psihiatru. Fiindcă un om în toate mințile nu o putea scrie. E aproape cu neputință s'o citești fără să te minunezi ca de o monstruozitate intelectuală și morală. Nici nu face dealtfel să-i faci o analiză serioasă, fiindcă cartea însăși e de la început și până la sfârșit un document haotic de răutate, mahalagisme ordinare și lipsă de seriozitate.

Dar să ne documentăm. Pentru ca cetitorii noștri să nu creadă că suntem stăpâniți de patimă și ca să vadă că indignarea noastră are temeiu, vom alege dintr'o mie exemplul cel mai tipic spre a releva lipsa de seriozitate a lui Călinescu. Am căutat în toată această masivă carte de aproape o mie de pagini, un paragraf cât de mic privitor la scrisul și acțiunea culturală a lui A. C. Cuza. Renumita sa carte **Naționalitatea în Artă** a jucat un rol epocal în formarea curentului sămănătorist și a celui etnicist de mai târziu. A o exclude era cel puțin o greșală, dacă nu chiar o mistificare. Nu se poate de asemeni face abstracție de traducerile lui A. C. Cuza, de poezia lui lirică și mai ales de epigramele sale, perle unice ale genului.

Cum procedează Gh. Călinescu? Pomenește de A. C. Cuza în treacăt la bibliografie și în două locuri la pag. 482. Vorbind de cazul *de la școala normală, unde elevii se revoltară și călcară icoana în picioare*, spune despre A. C. Cuza că *„naționalistul de mai târziu făcea declarații atee"* și citează și câteva versuri ale sale dintr'o poeziei de adolescență. Se înțelege firește perfidia. Iar pentru a duce batjocura până la capăt, în cadrul capitolului despre acțiunea critică a jidanului Solomon-Solomonovici-Katz, alias Gherea, Călinescu reproduce o fotografie a lui A. C. Cuza... în uniformă de sergent, acejrziuiâbva ts,cmfw cmfcmfw

Cu asemenea bancuri crede sceleratul profesor de la Iași că va înlătura din cultura românească pe ctitorii ei? Și au putut Fundațiile Regale să îngădue o asemenea caraghioasă și copilăroasă infamie?

Dar să trecem mai departe. Călinescu nu e în totdeauna dement, fiindcă atunci când își adună mințile, își dă seama că alții care au scris și lucrat ca dânsul sunt demni de a fi judecați cu asprime. Iată-l de pildă că numește **Istoria literaturii contemporane** a lui Neculai Iorga „opera cea mai bizară ce se poate închipui, interesantă ca jurnal interior (sic!) și ca operă polemică". Dar cartea răposatului Iorga e pe lângă pamfletul pe care-l scrie Călinescu, o operă proporționată, în care la fiecare pas se vede silința autorului de a fi obiectiv și cumpătat în stil, chiar și atunci când este eronat și pătimaș în afirmațiile sale.

Lucrarea lui Gh. Călinescu este pur și simplu cartea unui moftangiu și mahalagiu literar. Toată literatura contemporană este pentru Călinescu un prilej de caricatură, de miticisme stupide, de indiscreții de cafenea, care pot amuza pe curioșii de cancanuri literare, dar care indignează pe oamenii serioși, care așteaptă de la o istorie a literaturii o expunere obiectivă, clară, limpede și mai ales cu totul nepersonală. Dacă Gh. Călinescu voia să scrie o ghidușie literară, n'avea decât s'o facă într'un pamflet, așa cum ar fi făcut analfabeți ca Mircea Damian sau ca Zaharia Stancu. Dar nu-i era îngăduit ca în cadrul unei istorii a literaturii române, să-și descarce nervii încă nevindecați la casa de sănătate și să împroaște pedeoparte cu lături toată poezia și cultura românească, extasiindu-se doar înaintea acelora care l-au plătit ca să facă din el un profanator al literelor române.

Ce sens are de pildă ca într'o istorie a literaturii române să se publice alături de o caracterizare inegală a poetului Al. Th. Stamatiade, o carte de vizită caragialească a acestuia, infirmând astfel cu un gest seriozitatea cu care i se discută poezia?

Și este oare un lucru serios ca atunci când Călinescu se ocupă de activitatea lui Eugen Lovinescu, să stărue cu fel de fel de meschinării la ceea ce e mai puțin interesant în activitatea criticului, acele pitorești ședințe ale Sburătorului, la care bârfitorul istoric literar a asistat numai spre a-și bate joc într'o carte cu pretenții de seriozitate, de excesele de amabilitate ale unui amfitrion, la a cărui masă poeți tineri și săraci au găsit o încurajare și o bucată de pâine? Noi nu recunoaștem valoarea operei și nici a acțiunei literare a lui Eugen Lovinescu. Orientarea pur estetică greșită și cârdășia cu iudaismul cultural de la noi, au descalificat de mult în ochii adevăraților scriitori pe maniacul din Str. Câmpineanu. Dar atunci *când ai frecventat cenaclul, l-ai primit sfaturile și în bună parte l-ai urmat pe drumul internaționalismului literar*, este cel puțin o lipsă de pudoare să-ți iei aere de mentor față de un om care, cu toate erorile lui, și-a închinat viața poeziei.

Numai de dragul unei bârfeli de cafenea sau de cenaclu, Călinescu a putut scrie astfel despre amfitrionul la a cărei masă s'a ospătat: „La masă mânca și bea repede, vorbind printre înghițituri, fără să aibă totuși aerul lăcomiei, într'atât gura sa de Polifem părea de încăpătoare pentru oasele unui pui".

Ca să se vadă și mai bine desechilibrul și lipsa de seriozitate a lui Gh. Călinescu, să ne oprim puțin la paginile în care se contemplă și se admiră pe sine, ca un Narcis al vremurilor noastre. Câte pagini credeți că-și acordă sie însuși belicosul și dificilul istoric literar? Cinci pagini mari, care cuprind și reproducerea copertei volumului de poezii, precum și o poză proprie. Firește că pe sine nu se bârfește. Dimpotrivă își citează cu elogii două poezii, reproduce aprecierea lui Gh. Ibrăileanu asupra biografiei lui Eminescu, și, mirabile dictu, se folosește de o critică favorabilă a lui Lovinescu despre „Cartea Nunții" spre a justifica pornografiile cuprinse în acest proect de roman. Aceleași aprecieri laudative și despre **Enigma Otiliei**, cărora li alătură și critica aprobativă a colegului său întru critică Pompiliu Constantinescu.

Iată așa dar că Gh. Călinescu știe să se autoadmire cu pasiune, așa precum se pricepe prin ghidușii și mofturi literare să bagatelizeze scriitori care ocupă alt loc în viața literară a României, decât acela pe care Călinescu și l-a ocupat prin uzurpare, datorită unei grafomanii necontrolate.

Ca să se vadă că Gh. Călinescu scrie fără control, că blufează chiar și atunci când e vorba de Eminescu și că încearcă să epateze o erudiție de fațadă, îndărătul căreia se ascunde un haos de idei nemestecate și cunoștințe neîncheiate, ne vom opri spre a încheia la cazul lui Eminescu.

Precum se știe Călinescu și-a făcut o mare faimă de eminoscolog. După biografia, în care desechilibrul moral și mintal nu-și făcuse încă drum, a publicat cele cinci volume de note deslânate despre opera lui Eminescu, în care oricine va găsi un model de zăpăceală și haos literar, la care se adaogă și bluful unei erudiții, care aproape toată constă numai din titluri de cărți și de nume aruncate la întâmplare. Pentru un public de semidocți metoda lui Călinescu e admirabilă. Vorbești la întâmplare de Kant, Schopenhauer și Hegel, mai amesteci pe Lamartine și Vigny, mai adaogi pe Toraneto Tasso și pe Byron și închei cu Litape sau cu Mahabarate și cititorul este complet uluit. Ba pe lângă toate, mai crede că Eminescu și-a împrumutat toată poezia de la marii săi înaintași, pe care Călinescu îi înșirue din plăcerea prostească de a-și păcăli cetitorul.

Procedeul acesta îl utilizează și în capitolul închinat lui Eminescu, capitol pe care-l încheie cu un astfel de galimatias presărat cu nume celebre. Iată ce spune Călinescu în concluzie despre „Luceafărul" lui Eminescu:

„Eminescu e un poet universal, dar ca oricare altul, nu izolat. Luceafărul e tipicul geniu al romanticilor lui Klinzer și al lui Lavater, zeu uman, rege al lumii. Geniile sunt solitare neliniștite, Faust, Torpeto Tasso, Childe Harold, Jocelyn, îi sunt tovarăși... etc.".

Cetitorul rămâne deci cu impresia că Luceafărul, ca prototip al geniului, își are originea la cei doi „romantici" germani Klinger și Lavater. Dar Klinger și Lavater sunt numai niște preromantici germani — amândoi foarte realiști și cu genialitatea mai mult formulată critic decât realizată în operă — iar „genialitatea" lor nu are nimic comun cu singurătatea rece și neumană a atrului. E vorba la ei numai de „genialitatea" poetului, care însă nu rupe niciodată contactul cu realitatea.

Călinescu, superficial ca'n totdeauna, nu și-a dat osteneala să vadă ce este „genialitatea" Sturm und Drangului german, ci de dragul unui ieftin efect asupra cetitorilor a alăturat numele celor doi scriitori germani — dintre care Lavater n'are nici un contact cu poezia — de Luceafărul și a lăsat lectorii să creadă că poezia nemuritoare a lui Eminescu are legături puternice cu doi scriitori, pe care poate Eminescu nu i-a cunoscut decât superficial.

M'am oprit anume la capitolul Eminescu, ca să arăt că eminescologul nostru e tot atât de puțin pregătit și de serios, chiar și atunci când caracterizează pe cel mai mare poet român, drept al cărui necontestat cunoscător a fost recunoscut de majoritatea criticei românești.

Precum se vede, cazul Călinescu este un caz tipic al superficialității și neseriozității românești. Ne-am oprit mai mult asupra lui, fiindcă s'ar fi putut ca lumea literară să ia în serios ceeace este numai o tristă farsă științifică și o nerușinare literară, menită să mărească haosul ce domnește în literatura noastră.

Loyola

NOI NU AM AVUT TINEREȚE

Noi nu am avut tinerețe,
să spumege viața în cupe,
Priveam cum din crângi pădurețe
o roadă amară se rupe.

Nici lauri, nici mirt și nici roze
n'au vrut pentru noi să zâmbească,
Tot cerul de-atunci, de moloz e,
luceafărul tânăr, de iască.

Noi nu am avut Heidelberguri
cu blonde iubiri diafane,
Pe clare și verzi Iceberguri
în vis n'am plutit pe oceane.

Cu lavalieră boemă
n'am mers pe sub harfele lunii,
Pe noi nu ne-au nins în poemă
nici vișinii nopții, nici prunii.

N'am fost ca-o festivă ghitară
la balul și dansul luminii.
Flămânzi, aidi sterpi ne-așteptară
ca ocnele 'n drum și ca spinii.

Pândeau numai ștreanguri din stele,
din toamnele roșii, sânețe.

Vedeam cum amurgul măcel e,
noi nu am avut tinerețe.

Noi n'am cules rouă, nici soare,
ci — noaptea — din flori abătute
am strâns stropi de sânge 'n urcioare
prelinși de pe cruci nevăzute.

Un limpede svon de chimvale
în noi n'a sunat niciodată,
Venea doar adânc ca o jale
un trosnet de oase pe roată...

Ce vânt secetos și fierbinte
ne-a supt or'ce aripi răslețe?
Căzuți în genunchi pe morminte,
noi nu am avut tinerețe.

Și-aruncă azi zdrențele anii
și visul ciubotele sparte.
În pod auzim chițoranii
cum petece rod mai departe.

Bătrâni, cu obrazul de ceață,
cu pași năclăiți în tristețe,
prin moarte-am călcat, nu prin viață...
Noi nu am avut tinerețe.

AGENDA

COMENTAND articolul d-lui Șerban Cioculescu „Critică și laicitate", apărut în „Curentul Literar", d. Ion Frunzetti formulează într'un număr recent al „Universului literar" o serie de întemeiate nedumeriri. D-l Cioculescu, încercând să-și explice atitudinea laică și aversiunea față de „teologie" și misticism, a definit laicitatea astfel: „A fi laic, pentru un critic, înseamnă întâi a nu face o religie din subiectivitatea sa; numai apoi, de a nu face din vederile teologiei criterii de judecată a frumosului, apărând autonomia fenomenului estetic". Ce înseamnează atunci a fi „teolog"? se 'ntreabă d-l Frunzetti. Criteriul n'a definit și noțiunea acesta. Prin deducția însă, a fi „teolog" ar însemna „a-și face o religie din subiectivitatea sa" și „a nu face din vederile teologiei criterii de judecată a frumosului". Ceea ce ar însemna că toți scriitorii subiectivi și toți cei ce confundă planurile—teologic, etic și estetic — ar fi teologi! În cazul acesta, subliniază d-l Frunzetti, însuș d-l Cioculescu este un strict „teolog", întrucât intoleranța și exclusivismul său dovedesc că și criticul „își face o religie din subiectivitatea sa".

„Nu există „frumos laic" și „frumos religios", încheie d-l Funzetti. „Coloratura efectivă de un tip sau de altul i-o acordă contemplatorul, care va resimți, normal, după structura sa proprie, spiritualistă ori laică, frumosul

Cu alte cuvinte: laicismul și teologismul nu sunt moduri ale fenomenului estetic, ci injoncțiuni subiective, extraestetice, ale contemplatorului."

*

PENTRU SEZONUL LITERAR de toamnă, au fost anunțate câteva volume de reportagii de război.

Vor fi primele cărți care inaugurează la noi genul creeat de literatura germană de război. Recent a și apărut cea dintâi carte de felul acesta: „Ard malurile Nistului" de Const. Virgil Gheorghiu.

Tânărul nostru camarad de gazetărie N. Șăftoiu, care în calitate de reporter, a luat parte la luptele duse de marina noastră, anunță acum a doua carte de reportagii „90 zile de război pe ape"

Trăind trei luni în mijlocul bravilor noștri marinari, autorul a schițat în volumul său o frescă vie a dramaticelor încrâncenări pe ape.

Ochiul viu al gazetarului experimentat a înregistrat fidel, clișeul

Prin stilul sobru și viguros d-l N. Șăftoiu a redat puternic emoția momentului trăit.

„90 zile de război pe Ape" este cartea care îmbină clipe de înalt patriotism cu momentele de caldă poezie a apelor românești; viața de război a marinarilor — cu clipele ei vesele și triste.

*

FRAȚII MEI OAMENI este titlul noului volum de versuri (colecția „Convorbiri Literare") al tânărului poet Lucian Dumitrescu. Dorind să revenim mai amplu asupra acestei cărți de aleasă poezie, cităm deocamdată următorul frumos poem intitulat Poet:

Pământul a rodit odată lacrimi
Și el s'a minunat cum de nu știe
Ca fluierul să țină și condeiul;
Dar, vezi, în duh rodise poezie.

Și degetele care-au plâns pe fluier,
Să umble pe hârtie-au învățat
Iar dulul i s'a'ntors din nou pe holde
Și viersul lui a poposit în sat.

Acolo'n piepturi zac comori ascunse:
Adună ochi smaralde din livezi
Și noaptea fură juncele de aur
Pe cari le mână luna în cirezi.

Țăranul s'a tocmit pândar de Lună,
S'a logodit cu ițele, apoi
Și-a început colinda prin ursită,
Prin smârcuri de'ntunerîc și nevoi

El n'avu dascăl care să-i arate
În negre buchi făptura 'nțelepciunii,
De-aceea mulți i-au dăruit ocară
Și l-au lovit cu pietrele minciunii.

Dar din ogorul semănt cu trudă
S'a înălțat în spic de viers, belșugul:
Privighetoarea nu se naște între ziduri
Și nici n'o'nvață dascălii meșteșugul.

DE CE „SEMINARISTUL" STALIN PERSECUTĂ BISERICA CREȘTINĂ?

Că Stalin, călăul de astăzi al Rusiei Bolșevice, are la bază studii dintr'o școală pregătitoare de preoți (Seminarul din Tiflis), această descoperire nu trebue să ne mire prea mult, căci *în atmosfera aceea, generală, de desorientare, mai cu ușurință s'a prins în sufletul lui Stalin-elevul, dorul de hoinăreală și pornirea de criminal, decât calea cea strâmtă a vieții, pe care cu atâta răbdare, suferință și renunțări la cele lumești, o cere Evanghelia Domnului Hristos.* Ca dovadă, elevul Giugașvili Iosif — pe numele lui adevărat — a și fost eliminat din Seminar și a suferit închisorile țariste.

Și, de atunci și până astăzi, de acum și până'n veac, ELIMINAT *rămâne din ceata ostașilor lui Hristos.* El *a ales* calea Satanei, a înfăptuit iadul pe pământ și își va primi, de sigur, plata sa — și dela oameni și dela Dumnezeu.

*

Că a batjocorit sfintele locașuri ale bisericilor, pe preoți i-a ucis și pe credincioși i-a oprit de a se mai închina lui Iisus, vă rog să credeți convingerea mea, iubiți cititori, că a luat aceste măsuri drăcești, nu pentrucă e sigur că nu există Dumnezeu, ci conducându-se numai de motive politice-demagogice, care-i les lui mai bune la scop.

PĂREREA MEA NESTRĂMUTATĂ ESTE, CĂ STALIN NU-I ATEU.

Socotesc, cu toată siguranța cugetului meu că Stalin persecută Biserica creștină, s'a dedat la această măsură, TOCMAI FIINDCĂ CREDE CĂ EXISTĂ UN DUMNEZEU ATOTPUTERNIC AL CREȘTINILOR. Un tiran nu se teme decât de cineva mai puternic decât sine. A fi mai puternic, înseamnă *a exista.*

Nu se poate exclude gândul, ca dogmele creștine, cu care a făcut cunoștință în Seminar, să nu-i fi lăsat barem această urmă, de a crede în existența lui Dumnezeu!

Stalin crede, înlăuntrul minții sale, dar nu vrea să spună pe față această credință creștină a sa. *Crede pe furiș!* Din faptele lui nelegiuite dovedește această credință, dovedește că îi este frică de cineva mai mare decât el și tocmai din această pricină s'a și grăbit — fără a se mai opri — să ia măsuri din vreme, pentru a pune stăpânire pe sufletul poporului, „cenzurându-i" credința creștină, precum odinioară Irod a chemat la sine Magii, ca să-i ispitească cine este noul Rege despre care se vorbește și a încercat, fără zăbavă, să „omoare" pe Iisus, ca nu cumva să-i surpe tronul.

Se nasc de aici, următoarele întrebări:

1) *De ce Stalin a pângărit sfintele locașuri ale bisericilor*, prefăcându-le în grajduri, în closete, în bufete, în săli de jocuri, în cluburi politice comuniste, — dărâmându-le ori punându-le foc? De ce a sfărâmat crucile și icoanele?

Pentru ca să dispară din fața creștinilor, semnul văzut al Religiei lor și totodată, nemai având un loc de întâlnire, să se răslețească, să nu mai poată comunica unii cu alții, să-și uite cu timpul, de biserică, iar tinerii care cresc sub legile aspre și păgâne ale comuniștilor, — lipsiți de creșterea tatălui și a mamei — nici să nu știe că acele locașuri au avut vreodată altă întrebuințare, decât acea pe care o văd ei astăzi sub comuniști.

2) *De ce a ucis preoții?*

Dela sine se înțelege.

Pentrucă într'înșii vedea Stalin niște dușmani aprigi ai bolșevismului; pentrucă numai preoții, prin chemarea lor cerească, ar fi putut să lămurească poporul asupra măreției Crucii și asupra pagubelor aduse de comunismul pustiitor. A socotit Stalin — cu deplină dreptate — că preoții îi stau lui sulă'n coastă.

3) *De ce a oprit pe credincioși să se mai închine lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Mântuitorul lumii?*

Tot ca să-i facă să uite pe Cel ce a fost răstignit pe Golgota și a înviat, să se lepede de El și, cu timpul, să i se închine sie-și, lui Stalin, comunistul, (cum obișnuiau să ceară supușilor lor, împărații romani păgâni, din vremea de demult) și după cum a și reușit să îndobitocească pe tinerii născuți sub regimul comunist și pe cei care erau în vârstă fragedă, când s'a înscăunat comunismul în Rusia.

Așa dar, dacă am ghicit gândurile pe care le-a avut Stalin când a început prigonirea Bisericii creștine, dacă cunoaștem și metodele cu care a lucrat întrebarea noastră apare sub altă formă, iubiți cititori din lumea largă:

a izbutit, cu adevărat, Stalin să desființeze Religia creștină și să îndobitocească poporul rus??

Răspundem neted: *A îndobitocit poporul său,* DAR RELIGIA LUI HRISTOS N'A PUTUT-O DESFIINȚA.

Nu spusese, oare, Iisus: Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece? (Mat. 24-35).

Nu spusese El că „nici porțile iadului nu vor birui Biserica Sa?" (Cf. Ev. Matei 16/18). Cum dar, ar fi putut s'o desființeze Stalin? *N'a fost cu putință.*

Zadarnice au rămas toate cruzimile de 24 ani, ale comuniștilor căci credința creștină încă mocnește în sufletele bătrânilor care au scăpat neîmpușcați ori nedeportați în Siberia. *Dovadă, locuitorii din Ucraina, eliberați astăzi de către trupele române și germane, primesc botezul înțelepciunii Hristos, pe întrecere.* Bătrânii desgroapă icoanele și crucile, din ungherele în care le ascunseseră de frica bestiilor comuniste. Va să zică, *le ascunseseră*, NU LE SFĂRÂMASERĂ.

Biserica vie a Mântuitorului Hristos a continuat să se păstreze sub stăpânirea comunistă, *prin ceata martirilor:* Mitropoliții, Episcopii, preoții și creștinii împușcați.

Creștinii din Rusia lui Stalin s'au închinat lui Hristos, prin adăposturi, prin catacombe, cum se închinau creștinii din cele dintâi timpuri după Iisus.

Biserica creștină din Rusia Sovietică a continuat să trăiască și prin *scrierile* creștine ale înșiși scriitorilor ruși cu renume, care se găsesc refugiați în alte țări, ca de pildă: Berdiaeff, Sergiu Bulgakoff, Merejkovski, ș. a.

Rusia de mâine, care va ieși din prăbușirea de astăzi a experienței comuniste, *Rusia de după Războiul Sfânt va fi* PE FAȚĂ și ÎN ADÂNCIME *o Rusie creștină.* Drept măritorii creștini ruși vor fi plini de evlavie și de iubire de oameni, asemănându-se cu eroul Alioșa Karamazov, zugrăvit de genialul scriitor rus Dostoiewski.

În zădărnicia sa, Stalin a întrebuințat și momeli și amenințări și cruzimi rerial pomenite.

Calea de momeală și de amenințare a urmat-o Stalin în Rusia, treptat, iar calea de sălbăticie a pus-o în lucru, dintr'odată, în Spania.

În Rusia, a luat-o pe încetul, nădăjduind că doar, doar, își va ajunge ținta.

Bisericile erau bine dotate de Țarii pravoslavnici. Stalin le-a despoiat de toate averile. A schimbat calendarul, A SCHIMBAT SĂRBĂTORILE CREȘTINEȘTI, ÎNLOCUINDU-LE CU SĂRBĂTORI COMUNISTE, a despărțit puterea Bisericii de puterea Statului, A ÎNFIINȚAT „ORGANIZAȚIA ATEILOR", *adică „Societatea celor ce nu cred în Dumnezeu".*

Statul comunist a dat porunca: *„Cine nu se leapădă de Dumnezeu, nu va putea să primească nici un post în slujba Statului".*

„La 25 Decemvrie 1929, nu s'a mai sărbătorit Crăciunul, căci guvernul oprise, sub pedeapsa închisorii sau exilării în Siberia, toate obiceiurile creștine împreunate cu această sărbătoare, iar salutul de Paști (dacă se mai spunea), trebuia să fie acum: „Hristos *nu* a înviat!"

Să nu vă închipuiți că vă spun basme, iubiți cititori!

Când se va termina Războiul Sfânt, de astăzi, pe care-l ducem pentru sdrobirea Satanei Bolșevice din Rusia, voiu publica Teza mea de Licență în Teologie, (susținută în anul 1938, la Universitatea din Cernăuți) în care veți găsi amănunțit, locul documentelor după care am descoperit aceste născdrăvănii comuniste ale lui Stalin.

Este lucru ciudat, că Stalin-persecutorul, în lupta sa năprasnică pe care a dus-o totdeauna împotriva Bisericii creștine, nu s'a rușinat barem de sine însuși, când a încercat să folosească Biserica drept instrument demagogic, în opera sa politică. Și încă ce mai instrument ar fi găsit în Biserică!!!...

Citim la pag. 137, în cartea iugoslavului Ciliga pe care eu am folosit-o la examenul de Licență — în traducerea ei franceză — apărută chiar în 1938, despre minciuna comunistă din Rusia, unde autorul a trăit ani îndelungați, că STALIN, în timp ce dăduse ordin să se persecute toate religiunile din Rusia, PE ASCUNS ÎNTREȚINEA LEGĂTURI CU RELIGIA CREȘTINĂ - ORTODOXĂ („Au pays du grand mensonge").

— *Încât, cred* — am spus eu în fața comisiei de Licență — *că dacă Biserica creștină s'ar fi lăsat „cumpărată" de Stalin, ca a-i face propagandă comunistă, n'ar fi suferit absolut nicio prigoană. Ba, dimpotrivă, ar fi fost întreținută chiar cu favoruri.*

— AR PUTEA BISERICA CREȘTINĂ SĂ PROPOVEDUIASCĂ COMUNISMUL LUI STALIN? — m'a întrebat atunci, profesorul de specialitate al Tezei mele, d. Dr. Orest Bucevschi.

— N'ar putea, d-le profesor, căci ar dezerta atunci dela învățătura Domnului Hristos. N'ar mai fi o Biserică creștină adevărată. *Biserica creștină nu poate merge niciodată alături cu comunismul marxist, după cum nu se împacă apa cu focul.*

...În anul 1938, când știți că cu multă greutate puteam să aflăm lucruri adevărate, din Rusia, care ținea totul închis ca într'un bârlog, mi s'a părut de necrezut această noutate istorică de cliga! Iată însă că în zilele războiului de astăzi, Stalin a dat pe față această Satanică politică a sa.

Ați auzit, cred — iubiți săteni, căci dv. mă adresez în primul rând — că s'a scris în ziare, acum câtva timp, cum în Moscova s'ar fi adus preoți, să slujească lui Hristos, din ordinul tiranului, rugându-L pe Iisus Cel răstignit de Stalin, să dăruiască izbândă comuniștilor, în acest războiu; iar într'o biserică din Londra — făcându-se rugăciuni tot în acest scop — ar fi asistat la slujbă și Ministrul Rusiei Sovietice, din Anglia. Și mai mult încă: Stalin, spurcatul, antichristul, a intrat în corespondență călduroasă și... „frățească cu Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop de Canterbury, Șeful Bisericii Anglicane; iar postul de radio-difuziune Moscova a introdus emisiuni religioase în limba rusă, (vezi ziarul „Viața"—București, nr. 146, din 25-8-1941) pentru propagandă creștină.

E prea târziul... Batjocura nu va mai fi răbdată de Cer.

Mustrarea Domnului, asupra lui Stalin-păgânul și tuturor comuniștilor, vine prin glasul profetului Ieremia, ca odinioară asupra poporului israel: „Cum? Furați, ucideți, preacurviți, jurați strâmb, aduceți tămâie la Baal, mergeți după alți dumnezei pe care nu-i cunoașteți — ȘI APOI VENIȚI SĂ VĂ ÎNFĂȚIȘAȚI ÎNAINTEA MEA ÎN CASA ACEASTA PESTE CARE ESTE CHEMAT NUMELE MEU, *și ziceți: „Suntem izbăviți!"* ca iarăși să faceți toate aceste urâciuni! ESTE CASA ACEASTA PESTE CARE ESTE CHEMAT NUMELE MEU, O PEȘTERĂ DE TÂLHARI ÎNAINTEA VOASTRĂ? *Eu însumi văd lucrul acesta — zice Domnul:*. (Ieremia 7/9—11).

*

Ura „seminaristului" Stalin împotriva Bisericii creștine își are un temeiu filosofic, din care isvorăsc toate celelalte pricini politice-demagogice:

Stalin, cu toate că are multă prostie în capul său de căpcăun, știe barem un lucru: știe precis că singură Religia creștină poate să transforme sufletul omului, din rău în spre bine: *știe că învățătura creștină a făcut oameni cumsecade din cele mai decăzute ființe, scoțând din tâlhari, sfinți,* PENTRU CA NU CUMVA SĂ NU SE FORMEZE VREODATĂ DIN SUPUȘII SĂI, SĂ NU SE FORMEZE VREODATĂ DIN SUPUȘII SĂI, VREUNUL LA LUMINA EVANGHELIEI ÎNCÂT SĂ SE RIDICE SĂ-L RĂSTOARNE PE EL, atunci a căutat să se asigure. A CĂUTAT SĂ SECE IZVORUL, DIN CARE S'AR PUTEA ADĂPA CEI CE L-AR PUTEA RĂSTURNA.

Vom scrie în curând, cât de ușor i-a fost lui Stalin, să îndobitocească poporul rus, după ce l-a despărțit și l-a îndepărtat de Biserica lui Hristos.

Florian Stănescu-Gighera

UNCHIUL DIN AMERICA ÎN ACȚIUNE

ROOSEVELT CONTRA HITLER

(Urmare din pagina 3-a).

diplomat a fost locul de întâlnire pentru evreii germani dușmani ai noului regim și că de acolo porneau toate uneltirile cu care se aproviziona presa americană.

Prin aceste procedee Roosevelt a introdus o politică agresivă față de una din țările europene, trădând principiul esențial al partidului democrat de neamestecare în treburile europene. Pe de altă parte, Roosevelt susținea în orice prilej Franța, care încă după Versailles nu s'a simțit fericită și căuta în afară sprijin împotriva Germaniei. Roosevelt i-a promis acest sprijin și prin aceasta a încurajat îndărătnicia lui Barthou, care în 1934 a respins propunerea lui Hitler de a discuta chestiunea unei dezarmări generale.

Tot așa de neînțelegător s'a arătat Roosevelt și în 1933, când din îndemn german, a fost convocată la Londra conferința mondială pentru chestiuni economice. Această conferință a ajuns la concluzia că s'ar putea discuta în mod echitabil problemele de economie internațională în caz dacă Statele Unite, ca cea mai mare țară creditoare și deținătoarea celor mai însemnate stocuri de aur, ar consimți la reducerea datoriilor de războiu și la stabilizarea valutelor. Roosevelt s'a sfătuit cu cei din „trustul creerului" și evreii, deținători ai obligațiunilor împrumuturilor de războiu și stăpâni asupra cursului dolarului, au răspuns că propunerile din Londra nu sunt în interesul Americii. Roosevelt a trimis la Londra un răspuns plin de reproșuri față de statele europene care nu vor să plătească și care conținea un refuz deghizat. Primind acest răspuns, primul ministru englez, MacDonald, a replicat: „Dacă un bărbat spune ceva ce nu-l convine, dar spune aceasta într'un fel prielnic, atunci cel puțin îi poți răspunde. Dacă însă el, în mod cu totul neprielnic nu spune nimic, atunci rămâi dezarmat și n'ai nici un răspuns".

După această conferință a intervenit o răcire simțitoare între Anglia și Statele Unite. A fost dezamăgită și Franța. În Statele Unite, aceste încercări de amestec în treburile europene, au provocat oarecare supărare, fiind interpretate ca un eșec în domeniul politicii externe. Roosevelt a înțeles. El a bătut în retragere, a lăsat la o parte chestiunile externe și s'a apucat de reformele plănuite. Despre acest a doilea eșec al lui Rosevet vom vorbi în reportagiile următoare.

H. Block

EFTIN ELEGANT DURABIL
ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU DOMNI, DOAMNE și COPII
Numai la
ILIESCU și BONDOC
MAGAZIN ROMÂNESC
STR. ȘELARI 31 TEL. 5.53.97
CAL. GRIVIȚEI 143 - 4.43.28
EXECUTĂM COMENZI DE PRIMUL RANG

Cronica militară

Cercurile militare au întreprins o minuțioasă și precisă analiză a operațiunilor desfășurate în răsărit, care în urma întrebuințării tacticei germane de încercuire, au dat posibilitatea forțelor armatei germane să repurteze cele mai mari succese strategice. Tactica încercuirii adaptată astăzi de comandamentul german a evoluat dela principiul învăluirii adoptat și întrebuințat în trecut de oricare dintre strategii militari. Comandamentul militar german și-a dat perfect seama pentru ce de numeroase ori, n'a reușit în campaniile anterioare tactica de învăluire a inamicului, și în consecință s'a străduit în deplină cunoștință de cauză, să desvolte prin mijloacele moderne de luptă, ce stau la dispoziția armatelor de astăzi, o tactică care se bazează pe principiul străvechi al învăluirii, îl modifică și îl transformă în principiul unei totale nimiciri. Dar numai prin mijloace materiale nu era posibil să se creieze o astfel de tactică. Și adversarii Germaniei, aveau care blindate, trupe rapide și avioane, Sovieticii chiar în cantități numerice considerabile. Până în prezent Germania, nu a întâlnit nici un inamic care să poată demonstra măcar aproximativ superioritatea întrebuințării acestei tactice, și un stadiu desăvârșit al întrebuințării mijloacelor moderne de luptă. Comandamentul german are necontenit prima inițiativă, îndrăznește necontenit și știe să tragă concluzia elementară de pe urma mijloacelor de luptă modernă folosite într'un mod desăvârșit. Nu trece însă niciodată dincolo de posibil și în aceasta constă secretul tuturor secretelor germane, repurtate în urma celei mai curagioase operațiuni de încercuire și de învăluire. Dacă spre exemplu, aruncând o privire retrospectivă spre a se scoate în evidență faptul cât de disperată ar fi fost situația forțelor germane pătrunse prin sectorul Sedanului în direcția Abeville, dacă masivele unități blindate franceze, cari atacau dinspre Arras pornind dela Amiens, ar fi reușit să taie și să rupă liniile legăturilor germane, aceasta ar fi o considerație pur teoretică. Astăzi se știe că în cazul reușitei unei asemenea contraofensive franceze, abia ar fi scăpat un număr mic de tancuri franceze din încercuirea efectuată, astfel încât operațiunile germane ar fi decurs cu toate acestea, în acelaș ritm desăvârșit, conform planului de operațiuni. Infanteria a succedat în marș forțat întotdeauna trupelelor rapide, blindate. Infanteria ar fi refăcut și în campania din Franța exact ca și astăzi, legături cu aceiași rapiditate, cum se poate vedea necontenit în campania din est, ori de câte ori sovieticii încearcă să taie și să despartă elementele înaintate ale forțelor blindate germane.

Tactica germană de străpungere, învăluire și de încercuire a fost calculată până în cele mai mici amănunțimi, cu precizie matematică în toate fazele ei și lasă în seama trupelor germane numai ceeace ele pot creia și obține prin străduințele încordate la maximum ale tuturor posibilităților lor morale și intelectuale. Deaceia tactica defensivă sovietică n'a avut nici un succes. Bolșevicii au crezut că pot scăpa de sabia lui Damocle, fugind de imponderabilul, pe care l-au căutat și trupele franceze în Vest, prin faptul că sovieticii au massat forțe considerabile în calea înaintării în tăvălug a tancurilor germane. Trupele roșii lăsau să treacă înainte elementele înaintate blindate germane și acționau numai împotriva legăturilor din spatele trupelor motorizate germane. Intreruperea înaintării le-a reușit bolșevicilor în câteva locuri însă numai parțial, deoarece infanteria germană care succeda imediat, a putut redeschide totdeauna drumul mai departe. In necurmatele lor străduințe de a încercui forțele atacatoare germane, sovieticii în foarte multe cazuri, au creiat condiții extrem de favorabile pentru efectuarea încercuirii lor proprii de către Germani.

Aplicarea acestei tactice a dat cele mai strălucite rezultate în bătălia dela Kiew și cea care a urmat pentru lichidarea armatelor mareșalului Budienny, masate în punga de 200 km. ce se întindea dela Capitala Ucrainei până dincolo de Poltava. In zece zile, au fost nimicite aici 50 de divizii bolșevice, luându-se 665.000 de prizonieri și sporindu-se perderile totale ale bolșevicilor în acest războiu, cu morții și răniții, cu încă aproximativ 1.500.000 oameni. Am arătat în cronica noastră trecută, că la Kiev s'a realizat cea mai mare bătălie de distrugere și din acest războiu și din istoria războaielor de până acum. Cifrele sunt mult mai mari după încheierea bătăliei decât ar fi putut aștepta cele mai optimiste prevederi. Asta înseamnă că forța combativă a bolșevicilor a scăzut enorm în timp ce puterea de luptă a armatelor germane a sporit. Fenomenul acesta este de o covârșitoare importanță pentru ritmul care duce accelerat spre victorie armata germană și ale aliaților ei.

AVIONUL JUNKERS „JU 52"

Secretul și gloria transporturilor aeriene germane în războiu

Intre multele sute de știri venite de pe câmpul de luptă estic, pe care le transmite comunicatele OKW-ului din Cartierul general al Führerului, s'a reliefat zilele acestea o știre deosebit de esențială. In ea se relata cum o singură escadrilă germană de avioane Junkers Ju 52 a executat în 7 săptămâni 2336 de sboruri către frontul răsăritean, parcurgând cu acest prilej 440.000 klm. în linie aeriană și transportând la terenurile de aterizaj ale frontului, 2,7 mil. tone de material de războI. Terenurile de aterizaj de pe front se găsesc în parte sub tirul artileriei inamice. In afară de acest fapt, această escadrilă a transportat 2831 camarazi răniți. Din cele 15 avioane ale escadrilei, încă 12 sunt în perfectă stare de funcționare, cu toate eroicele lor contribuțiuni.

Acst avion Junkers și-a început viața adevărată în campania din Polonia. Pe atunci a fost întrebuințat Ju 52 prima oară, ca avion de transport și de aprovizionare. In ofensiva împotriva Norvegiei, vânătorii de munte Austriaci au făcut prima cunoștință cu bătrânul Ju. Mai pe urmă Olanda. Din Ju 52 se avântau în aer parașutiștii germani lansați în mase. La ocuparea Cretei, vânătorii de munte erau prietenii vechi ai viteazului Ju. A fost numai o revedere în condiții vesele. In Creta, Ju 52 a transportat o întreagă armată ofensivă pe calea aerului, a debarcat trupe, a lansat parașutiști și apoi s'a îngrijit ca toate aceste trupe să nu sufere de lipsa nici celui mai elementar lucru de care era strictă nevoie, ca de pildă, material de război, benzină și alimente. De numeroase ori, Ju 52 a transportat și răniți. Pentru Ju 52, nu este o operație ușoară să aibă destinația de avion de transport, ruta sa fiind identică convoaielor maritime, fiind escortat de numeroase avioane de vânătoare, constituind un adevărat convoi aerian. Dar ce are aface faptul că Junkers 52 și-a descoperit în epiderma de tablă 200 de găuri de mitralieră? Idem, de ce să se sinchisească atunci când vreamul din motoarele sale a fost scrijelat de loviturile obuzelor antiaeriene? El este robust și sigur. Până în prezent încă, n'a murit nici un Ju 52 din cauza numai a 200 de gloanțe de mitralieră.

Acest unic mijloc de transport aerian a Ju 52 nu e de construcție recentă. Toată lumea îl cunoaște din lungii ani de pace, deoarece nu există aerodrom pe pământ din Orientul Indepărtat până în America de Sud, unde acest avion vestit prin motoarele sale puternice și cu aripile sale largi, întinse, să nu fi cutreerat și descins ca la al acasă.

Căci acesta este tot secretul în privința căruia clămpănesc din dinți așa de des, dușmanii noștri: transporturile de război nu se realizează cu avioane speciale de război ci cu bătrânele aviaoane de transporturi aeriene.

In timp ce în aviația de luptă, aparatele noui datorită performanțelor stabilite în ultimul timp, au înlocuit modelele mai vechi, avioanele trimotoare Ju 52 durează din 1932. Acest Ju 52 are o longevitate de aproape 100 de ani. La isbucnirea războiului, a primit și Ju 52 ordin de chemare, ca toți rezerviștii și ca toate autovehiculele. Din acest Ju 52 care în timp de pace a sburat peste tot pământul, a fost creiată celebra flotă aeriană de transport a Germaniei. „Fată în casă bună la toate" pe front! Trimotorul Ju 52 în timp de pace deservia transportul de pasageri și mărfuri. Pentru transformarea lui nu s'a modificat nimic, afară de culoarea cenușie și insignele de război, ca să devie un perfect instrument al aviației. Bineînțeles că a fost înzestrat și cu mitraliere cari însă nu contează față de armamentul complicat al unui avion de luptă. Astfel, mulțumită „ordinului de chemare", din bătrânul Ju 52 cu faimă mondială, „o doamnă în cei mai frumoși ani ai ei", a devenit un fruntaș soldat în haine cenușii. Și asta numai din anul 1932. Un avion standard de transporturi aeriene — așa era supranumit — a fost transformat în avion de transport pentru soldați și materiale de război.

Această creiația a industriei germane — un avion cu întrebuințări atât de multiple și atât de durabil — ține 10 ani, este un secret deosebit în jurul căruia vor mai trăncăni, o bucată de vreme dușmanii.

Nu este lucru ușor să transporți un astfel de avion, soldați și material de război, elemente atât de apreciate, la locul indicat sub focul inamicului. Ju 52 nu se pretează la acrobații și evoluții ca avionul de vânătoare, este o țintă foarte ușoară. La pilotaj trebuie să fie oameni care au crescut împreună cu Ju 52 și slavă Domnului, acești oameni există din belșug! Aviatorii acestor avioane fac mai toți parte din pionerii aviației de transport, elemente care au condus ani întregi Ju 52 oameni cari în timp de pace, se preocupau cu grije, ca ruta München—Roma să fie parcursă cu o regularitate sută la sută, pe orice fel de anotimp, oameni cari traversaseră de peste 500 de ori Munții Anzi și Cordilieri din America de Sud cari cunosc toți munții și apele pământului și care știu ce să facă și în regiunile polare și la tropice, la Bathurst sau Dakar.

Toți au fost aviatori de cursă lungă. Au venit dela planoare, dela vânătoare, dela avioane de luptă din războiul mondial învățând ani întregi la școlile aeronautice germane. Ei au devenit maeștri în arma aeriană germană. Pentru acești sburători nu există nimic nou, nimic nu-l poate surprinde. Astfel există o elită specială a sburătorilor germani: aviatori de transport, cei mai încercați dintre cei mai experimentați. (UTA).

RĂZBOI sau PACE?

KIEW — POLTAVA — MAREA DE AZOV

Cum a fost cucerit Kiewul, după încheierea colosalei mișcări de încercuire condusă de feldmareșalul von Reichenau? — Regimente de G. P. U. terorizând milițiile muncitorești, au apărat cu disperare orașul — De la Kiew, la Poltava — Un mare centru de producție industrială — Câteva date despre Marea de Azov, unde trupele germane și aliate au ajuns și operează una din acțiunile militare de o deosebită însemnătate după sdrobirea rezistenței bolșevice de la Kiew.

de Ing. naval NICOLAE BALIN

De Vineri, 19 Septembrie, 1941, la orele 11,10, drapelul de războI german fâlfâia pe citadela Kiewului. Incepând din acest moment, soldații germani au cucerit cartier după cartier până când întregul oraș a fost definitiv luat în stăpânirea germană, înainte ca mareșalul Budjenny să reușească să dea ordin de a se transforma orașul într'un morman de ruine. Diviziile, care făceau parte din armata feldmareșalului von Reichenau, exercitând o puternică presiune din sud, au reușit după 2 zile de crâncene lupte, să pătrundă în fortificațiile Kievului.

La 13 Septembrie, trupele germane în urma efectuării mișcării de completă încercuire din spațiul dela est de Kiev, s'au întâlnit la 200 km. spre est de Nipru, iar la 17 Septembrie s'au declanșat atacurile concentrice asupra Kievului. In dimineața zilei de 19 Septembrie, au fost luate cu asalt, arsenalul și numeroase cazărmi, împreună cu întreaga citadelă. In cursul aceleiași zile au fost ocupate metodic, cartier după cartier. Orașul fusese transformat și amenajat de autoritățile militare sovietice pentru ducerea unor lupte de stradă, fiind fortificată casă cu casă. Aruncătoarele de mine, șanțuri antitanc, obstacole și baraje de sârmă ghimpată, garduri și capre de sârmă, mari baricade, amplasamente de mitraliere grele și de tunuri dispuse tactic în suburbiile evacuate și un întreg sector de luptă constituit dintr'o stradă transformată și amenajată special prin cazemae dispuse după plan, toate aceste sisteme au dat posibilitatea apărătorilor de a rezista până în ultima clipă. Regimente de GPU erau fixate în mod special, în aceste cazemate aflătoare în cartierul vestic al orașului, iar milița muncitorească fusese mobilizată pentru apărare. Toate aceste măsuri au fost însă complet zădărnicite și date peste cap printr'un șoc abil și îndrăzneț executat de trupele germane, în noaptea dinspre Vineri. Dintr'un comunicat telefonic al corespondentului de războI german, Oswald Zenkner, s'a aflat cum s'a desfășurat primul atac: „Pe la miezul nopții, am intrat îmbrăcați în apa rece ca gheața a râului, ca niște umbre fantomatice, încât ne auzeam bătându-ne inimile, am trecut repede de cealaltă parte a râului. Simțindu-ne camarazii cot la cot, ne-am apropiat tiptil de masivele cazemate. Când s'a dat semnalul de atac, ne-am deslănțuit într'un avânt de nedescris, ca o furtună. Granatele de mână isbesc sinistru, vâjâind în noapte, aruncătoarele de flăcări șuieră lugubru, răspândind groază. După ce am cucerit prima cazemată, ne-am dat seama că avem deaface cu oamenii GPU-ului. Pas cu pas, centimetru cu centimetru, am luptat înaintând necontenit. Și astăzi am reușit ca în același zi întreg orașul să cadă complet în mâinile noastre". Artileria germană a sprijinit luarea prin asalt a orașului, printr'un masiv foc executat de tunuri grele. Aviația reușise să arunce în aer chiar în prima zi, marile depozite de muniții ale orașului.

Deși bolșevicii pregătiseră de săptămâni întregi, aruncarea în aer a celor mai puternice fabrici și instalații industriale și a tuturor așezămintelor economice din Kiew cucerirea acestui oraș a fost efectuată atât de surprinzător de Germani, încât sovieticii nu și-au putut executa planurile lor, decât în parte. Locuitorii capitalei Ucrainei au ieșit cu deplină încredere în calea Germanilor, bucurându-se de eliberarea lor. Trupele speciale germane cu ajutorul populației civile au înlăturat cu desăvârșire, orice primejdie, în urma minării tuturor instituțiilor pregătită de bolșevici. Kievul oferă astăzi numai la câteva zile, după ce a fost ocupat de Germani, din nou tabloul unei vieți economice regulate și aproape normale.

Pierderea de către bolșevici a acestui oraș, al treilea în mărime din Ucraina Sovietică și cel mai mare oraș al Ucrainei (850.000 de locuitori), cântărește considerabil de greu, din punct de vedere pur economic. Orașul Charkov, alt centru industrial, care dispune de un număr mai mic de locuitori, a rămas deocamdată mai departe, la dispoziția bolșevicilor, așteptându-se din zi în zi să-i vină și lui rândul.

Kievul reprezenta pentru statul sovietic un centru economic de o covârșitoare importanță. Aceasta are valoare înainte de orice, pentru industria alimentară, care s'a desvoltat acolo deosebit de puternic. Astăzi se găsesc în Kiev mari fabrici de zahăr, fiindcă, se menționează în mod deosebit, Ucraina, mai ales prin regiunile ei sudice, este cel mai important teritoriu al Uniunii Sovietice, unde se cultivă sfecla de zahăr. Astfel în cele 204 fabrici de zahăr, cari sunt relative de datele sovietice oficiale, cu prilejul campaniei zahărului din 1940/41, revin Ucrainei nu mai mult de 35%. In afară de zahăr, trebuesc menționate în mod deosebit și fabricile de tutun din Kiev, unde se prelucrează tutunul din Crimeea, extrem de apreciat. Aceste fabrici, cari sunt cele mai moderne din Uniunea Sovietică, au căpătat o desvoltare extraordinară în ultimii ani. In afară de acestea, Kievul posedă și o desvoltată industrie a conservelor, primordial, fabrici de conservare a fructelor și a legumelor, apoi fabrici de spirt, mori sistematice de cereale și fabrici de untdelemn etc.

In conexiune cu fabricile de zahăr, Kievul a fost ales de regimul bolșevic ca sediul de origină al construcției de mașini necesare chimiei, Kievul furnizând prin fabricile lui aparatele și instrumentele tehnice pentru înzestrarea întregei industrii a zahărului din Uniunea Sovietică. Mai departe, se găsesc în Kiev și fabrici pentru construcția de mașini electrotechnice, pentru fabricarea de instrumente de mecanică fină și furnizarea instrumentației necesare navigației fluviale. Cele mai mari fabrici din aceste branșe sunt: fabrica de mașini „Bolșevica", care a fost deosebit de mult mărită, pentru ca în afară de producția de aparate necesare înzestrării industriei chimice și a zahărului, să furnizeze și motoare de avioane și părțile avionului etc. Apoi fabrica „Economaiser" pentru mașini agricole; fabrica „Artem" pentru mașini pentru prelucrarea pieilor; fabrica de mașini agricole „Krasny Pahari"; fabrica de motoare „Krasny Dvigapeli"; marile șantiere de vase fluviale „Leninskja Kusniza" și „Suhomiin" și alte numeroase fabrici.

Dintre întreprinderile industriale din Kiev, mai trebuesc menționate fabricile industriei textile și pielăriei, industriei sticlei, cimentului, etc., ca și alte multe fabrici de cherestea.

Ce importanță are Kievul din punct de vedere al liniilor de comunicație necesare economiei, iese în evidență din faptul, că acest oraș este cel mai mare port fluvial, fiind așezat pe Nipru, și concomitent, constituie un extraordinar nod de comunicații feroviare care leagă toate regiunile Ucrainei, aflătoare pe ambele maluri ale Niprului.

Prin ocuparea Kievului și a Poltavei, două centre deosebit de importante ale economiei agricole ucrainiene, în urma masivei acțiuni a forțelor germane, bolșevicii au fost considerabil loviți mai mult ca oriunde, în situația aprovizionării lor proprii.

După cum a anunțat comunicatul forțelor armatei germane, de multe zile trupele germane au atins în front larg, țărmul vestic al Mării de Azov. In acest chip, Peninsula Crimeea care prevalează printr'o importanță covârșitoare pentru sovietici, fiind baza principală a flotei de războI roșii din Marea Neagră, și punctul strategic al unor însemnate forțe aeriene, prezentând în consecință, un important rol militar, a fost cu desăvârșire tăiată de restul Uniunii Sovietice. Soldații germani nu stau pentru întâia oară pe litoralul acestei Mări specifice și deosebit de curioasă din punct de vedere geologic. In primăvara lui 1918, după pacea dela Brest-Litovsk, încheiată între Germania cu Rusia și Ucraina, toate țărmurile Mării de Azov se găseau în mâna Germanilor, în urma dorinței exprimată de Ucraina, de a fi ocupată de trupele germane integral, pentru protecția lor împotriva primejdiei bolșevice.

Marea de Azov se reliefează ca una din mările care prezintă cele mai variate ciudățenii, cu configurație concentrică, având un ieșind numai în partea nord-estică, format de Golful Taganrog. Marea de Azov este legată cu Marea Neagră prin îngusta strâmtoare Korei, pe țărmul vestic al căreia se înalță fortăreața Kerci pe litoralul care aparține Crimeei. Din cauza acestei strâmtori extrem de înguste și din cauza suprafeței sale destul de modice — corespunde unei întinderi de 3 ori mai mare decât Bucovina — Marea de Azov are înfățișarea unui mare lac închis. Dar apele sale sunt mult mai sărate decât ale Mării Negre. In plus, dispune de cantități imense de peste, incomparabil mai mari ca Marea Neagră. Marea de Azov este „o mare fără adâncimi", adică o mare foarte puțin profundă, unică în acest fel, după câte se ște din geografie: adâncimea ei nu e mai mare de 14 m., pe suprafațe întinse are 3 —4 m. adâncime, astfel încât este inaccesibilă navigației pentru vasele maritime mijlocii a căror parte scufundată comportă 4 — 6 m. când sunt încărcate cu mărfuri.

Deaceea vapoarele cari navigă să ancoreze la 30 km. distanță de țărm, și de aici, încărcătura lor este transportată pe uscat prin bărci mici. Din cauza micei adâncimi, apa Mării de Azov așa de caldă, încât se poate face bae în ea până toamna târzu, ba chiar în timpul iernii. Apa atât de puțin profundă a făcut din Marea de Azov un fel de „mare moartă", deoarece are rea mică importanță pentru navigație. Totuși s'au depus toate sforțările posibile creindu-se condiții favorabile pentru o viață comercială înviorătoare: Imediat la nord se află marea regiune industrială și minieră, cunoscută sub numele „bazinul Donețului", și în plus, se varsă în această Mare fluviul Don, mare, impetuos și navigabil. Fluviul Don și celelalte râuri depun necontenit aluviuni în cantități imense, în Marea de Azov, astfel încât apele acesteia devin din ce în ce mai puțin adânci. Chiar în timpul istoriei noastre, confluența Donului cu Marea se găsea la Rostov, care oraș astăzi, se află la o depărtare de 50 km. de gurile Donului. Aproape de confluența fluviului Don, se găsește orășelul Azov, important în trecut ca puternicăfortăreață. Din cauza navigației în proporții așa des căzute, nu există nici un oraș important la întreagă Marea de Azov, dar își datorează însemnătatea lui înfloritoarei industrii create și nu Mării de Azov. Celelalte localități pe litoralul nordic: Azovul, Taganrog, Mariapol, Berdiansk, sunt orașe mijlocii, lipsite de importanță. Pe coasta Crimeei nu există în afară de masiva fortăreață a Kerciului, nici un oraș și asișderea, și pe coasta răsăriteană a *Mării de Azov*.

De remarcat în mod deosebit este agricultura în completă paragină astăzi, dar în mare înflorire în antichitate și chiar în evul mediu, când a fost o regiune cu o viață extrem de activă. Se pot da două explicații a acestei stări de lucruri. Pe de o parte, Marea de Azov, înainte cu veacuri și milenii, era mai puțin înecată în nisip ca astăzi și pe atunci, nu juca nici un rol adâncimea scăzută la corăbiile și vasele mult mai mici de atunci. Pe de altă parte, Marea de Azov împreună cu Peninsula Crimeia a fost pentru toți barbarii veniți din stepele largi ale răsăritului, chiar di fundul Asiei, una din porțile cele mai importante care deschidea drumul către sud și către civilizația europeană, care își împinsese posturile sale înaintate până aici. Kerciul a fost în antichitate cunoscut sub numele elin Pantikapaion, fiind capitala puternicului *„Imperiu Bosforan"*, care a fost numit astfel după Bosforul Kumerian, actuala strâmtoare a Kerciului. Epoca de înflorire a acestui imperiu s'a desfășurat în veacul V î. Ch. Mai târziu, s'a desvoltat aici colonii grecești ale veghează în Golful Taganrog trebuie chilor Ionieni, apoi a făcut parte din Imperiul Roman.

In evul mediu regiunile dela Marea de Azov au fost cucerite de Goți în veacul III și până la sfârșitul sec. XVII a fost teatrul de luptă al năvălirilor popoarelor cari s'au succedat neîntrerupt. Popoarele stepelor răsăritului s'au tras mai bucuroase încoace către litoralul Mării Negre, deoarece nu departe de Kerci, se găsea Kaffa sau Feodosia de astăzi, o înfloritoare colonie comercială care schimbă produsele industriei sale proprii cu materiile prime ale Orientului. Iar când Marea Neagră a devenit un lac turcesc, importanța Mării de Azov a regresat încet, încet, decăzând cu desăvârșire, iar orașele de pe litoralul Crimeei au fost lăsate în paragină și învăluite în negura uitării. Numai odată Marea de Azov a mai fost scena unor evenimente istorice: atunci când moscoviții, în penetrația lor către sud, au atins pentru prima oară această mare, în 1739, de când aparțin coastele acestei mări Rusiei. Dar raporturile de mai târziu ale Moscovei cu Inalta Poartă Otomană au trecut complet cu vederea această regiune, împotmolirea cu aluviuni a făcut progrese neîncetate, și astăzi este o „mare moartă", în ale cărei valuri calde fac baie și pescuiesc ostașii germani, care își permit un moment de repaus după trudele complite de lupte împotriva dușmanilor.

Cronica externă

In timp ce la Londra d. Churchill aranja grotesca operetă a conferinței „reprezentanților guvernelor aliate" și la Moscova se întruneau delegațiile Angliei, Statelor Unite și U. R. S. S., cele trei țări semnatare ale pactului tripartit sărbătoreau sobru prima aniversare a acestui instrument diplomatic, care într'un an de zile a realizat imens mai mult în ordine pozitivă decât toate combinațiile ziselor democrații adversare. Conferința dela Moscova nu va însemna mai mult decât reuniunea dela Londra. Cel mult ea demonstrează omenirii caracterul desgustător al cârdășiei plutocrațiilor apusene cu instrumentul destrucției, care este comunismul stalinian. Valoarea pactului dintre Germania, Italia și Japonia, semnat la 27 Septembrie 1940, apare în raport cu aceste sterile manifestații anglo-bolșevico-americane cu atât mai consistentă și apreciabilă. In această privință socotim, că e bine să cedăm locul analizei componente și obiective pe care o face d. Karl Megerle, redactorul de politică externă al ziarului „Berliner Boersen Zeitung", asupra caracterului și obiectivelor pactului tripartit, într'un articol publicat în „Universul" și din care reproducem:

„Situația politică mondială la împlinirea unui an dela semnarea pactului este caracterizată prin trei manifestări. In primul rând prin conflictul care s'a iscat între timp între Europa și bolșevism. In al doilea rând prin alianța anglo-saxonilor cu Moscova și în al treilea rând prin accentuarea generală a agresiunii anglo-saxone împotriva celor trei mari națiuni ale pactului tripartit.

„Conflictul cu Moscova a creat o nouă situație în politica mondială și a demascat o amenințare mondială de proporții nebănuite, o amenințare, care mai devreme sau mai târziu trebuia să amenințe și viitorul Japoniei. Colaborarea automată dintre Anglia și Uniunea Sovietelor crează și Japoniei o situație nouă. Aceasta, în ciuda joncțiunilor diplomatice, amenință interesele vitale ale Japoniei, la fel ca și Germania și întreaga Europă. Ea coincide cu agresiunea anglo-saxonă care crește zilnic și care justifică în întregime încheerea pactului tripartit. Autorestrângerea și voința de pace a celor trei națiuni aliate au primit ca răspuns provocări din ce în ce mai agresive în domeniul economic, politic și militar. Pretențiunile legitime ale popoarelor aliate s'au lovit de refuzul provocator, granițele dintre războI și pace au fost estompate cu premeditare, proclamându-se o pretenție de dominație mondială anglo-saxonă, care nu mai cunoaște aici o graniță.

„Germania în unire cu Italia și ceilalți aliați din Europa au întâmpinat cu o hotărîre certă și în mod victorios pericolul iminent, care îi amenința într'un mod direct. Intr'o dârză, dar neîntreruptă campanie victorioasă, Germania a lovit una după alta pozițiile continentale ale anglo-saxonilor și este în situația de a lichida pericolul bolșevic. Cu o hotărîre de fier și conștientă de victorie, ea pășește mai departe la distrugerea aparatului bolșevic de războI și potențialului militar sovietic, fără ca Anglia sau America să fie în situația de a împiedeca mersul lucrurilor. Ceiace pot face acestea duce doar la o paralizare a forțelor lor, deoarece ele nu vor putea schimba nimic din soarta pecetluită a Uniunii Sovietice. Japonia a putut să recolteze foloase reale în Extremul Orient din paralizarea anglo-saxonilor în Europa. Pactul tripartit funcționează. Paralizarea anglo-saxonilor are repercusiuni favorabile pentru toți semnatarii pactului dela Berlin. Cu toată distanța enormă care se găsește între puterile Axei și Japonia, despărțite de spațiul asiatic și Ocean, pactul tripartit funcționează pe baza vaselor comunicante. Japonia a avut posibilitatea prin acordul încheiat cu Indochina să-și asigure flancul de sud, să evite amenințările atacurilor în spațiul său și să obțină importante pozițiuni de expansiune. Dela încheerea acordului cu Indochina, situația sa în Extremul Orient s'a întărit în mod considerabil, dovedind prin aceasta că o politică hotărîtă și abilă este posibilă. Hotărîrea japoneză a dat roade".

Și d. Karl Megerle încheie astfel articolul său, care ține în acest număr așa de strălucit rolul cronicei noastre obișnuite de politică externă:

„In momentul în care a fost încheiat, toți semnatarii săi au fost conștienți de destinul lor. Evoluția ulterioară a confirmat această convingere și a ameliorat condițiile acestui pact. Cu cât se evidențiază hotărîrea aliaților de a-l executa până la ultima consecință, cu atât mai mult se poate sconta o eficacitate totală a străduințelor sale pașnice. Forța militară și populară a celor trei aliați este neatinsă, scopurile lor o ordine nouă, în vederea unei evoluții și mulțumiri în spațiul propriu și o colaborare strânsă și loială cu popoarele conlocuitoare. Toate acestea nu pot fi schimbate prin aici o superioritate tactică. Ei au peste tot aceiași adversari. Uniți, ei sunt de neînvins și inițiativa se găsește în mâna lor. Umăr la umăr pot să înlăture toate forțele adversare lor și să realizeze prin jertfe și străduințe un alt viitor. Umăr la umăr pot să înainteze pe drumul victorios început pentru noua ordine europeană și a Extremului Orient. Guvernele și oamenii lor de stat pot să ia hotărîrile cu conștiința că alianța celor trei guverne reprezintă și alianța popoarelor lor".

PIERDERILE MARINEI ENGLEZE DELA INCEPUTUL RĂZBOI'LUI

Cunoscutul ziar anglofil nord - american *New York Times* publică o listă a pierderilor suferite de marina de războI britanică dela începutul războiului. Lista ziarului american, întocmită pe temeiul datelor oficiale engleze, este necompletă. O reproducem pentrucă ea, totuș, este interesantă.

Vase de luptă: lopite de bombe, 4; de torpile, 4; scufundate, 1; lovite de mine, 1; de artilerie, 1.

Crucișătoare de luptă: lovite de tirul artileriei, 2; scufundate, 1 (HOOD).

Crucișetoare: lovite de bombe, dela 20 la 25; scufundate, 11,5; lovite de torpile, între 8 și 11, dintre care scufundate, 2; lovite de mine, 2; lovite de tirul artileriei, între 5 și 8.

Portavioane: lovite de bombe, 2; de torpile și scufundate, 1; lovite de tirul artileriei și scufundate, 1.

Contratorpiloare: lovite de bombe, între 30 și 35; scufundate, 10; lovite de torpile, între 8 și 12, scufundate, 6; lovite de mine, 18, scufundate 8; lovite de tirul artileriei, 10, scufundate, 4.

Crucișătoare auxiliare: lovite de bombe, 2; de torpile, 13, scufundate, 11; lovite de tirul artileriei, între 4 și 6; scufundate, 2.

Aceste cifre sunt inexacte, dat fiindcă Londra a mărturisit scufundarea a 20 crucișătoare auxiliare.

Nave de mic tonaj: un monitor lovit de bombe; 11 vase de excortă lovite de bombe și 2 scufundate; lovite de torpile, 4, scufundate, 3; lovite de mine între 5 și 6; vase de dragaj: lovite de bombe, între 15 și 20, scufundate, între 8 și 10; lovite de mine, 6, scufundate, 4.

Vase de patrulare: lovite de bombe, între 40 și 50; scufundate, între 40 și 50; lovite de mine, 55; scufundate, 45.

Aceste cifre, care sunt date ca valabile de ziarul american dela începutul războiului și până la sfârșitul lunei Iulie, și care nu sunt deloc complete, au stârnit o vie impresie, dat fiindcă înfățișează cititorilor americani pierderile care până acum i-au fost ascunse cu grije. Americanii, citind această statistică ce reprezintă o însemnată pagubă adusă marinei engleze, nu pot să nu se gândească la chipul în care ea va putea ajuta flota americană din Pacific.

FILM CINEMA

Hans Söhnker se interesează de afişul său dela filmul „Ştrengăriţele"

ECOURI BERLINEZE

Filmul „Fata mea este un inger" a fost prezentat de curând la marele cinema „Ufa Palast" din Berlin. Critica berlineză a adus laude acestui mare succes al comediei germane şi actriţei principale, drăgălaşa Coraldine Katt.

Deasemeni revistele de specialitate au subliniat creaţiile reuşite ale lui Rolf Wanka, Hilde Hildebrand şi Ralph Roberts marele comic, care apare pentru ultima dată pe ecran.

Hansi Knoteck, vedetă de o frumuseţă răpitoare a terminat de turnat „Romanţă de iarnă". Această realizare de un profund romantism a fost regisată de Fritz P. Buch, care a înfăţişat scene de o deosebită duioşie.

„Rochiţa cu bucluc", savuroasa comedie de salon, a fost transpusă pe ecran de excelentul regisor Erich Engel. In această nouă realizare revedem pe Albert Matterstock alături de o nouă vedetă Elfie Mayerhofer.

Anneliese Uhlig şi Paul Klinger sunt vedetele filmului „Comisarul Eyck". Acţiunea poliţistă în culisele unui teatru. Mister, senzaţie intr'o desfăşurare vertiginoasă.

UN DRĂGĂLAŞ QUARTET DE FETE TINERE

Cum dintr'o asociaţie comercială de patru absolvente a Şcoalei de meserii, se sărbătoresc patru nunţi

Ce poate ieşi dintr'o asociaţie a patru fete nostime, care infiinţează împreună un birou de reclamă şi achiziţii? Ese nu numai o afacere bună, dar şi măritişul sigur pentru toate cele patru asociate.

Iată un caz concret: S'a deschis o nouă firmă: „La cele patru asociate". Birou de publicitate şi achiziţii. Se pot comanda la acest birou afişe colorate, schiţe interesante, proecte, desenuri, reclame ilustrate.

Ia să vedem cine sunt femeile, sau fetele care au inighebat această mică şi senină întreprindere.

Una e Mariana, frumoasă ca un portret, înaltă cu păr bălai, plină de încredere şi ambiţie. Lozinca ei este:

— Ce pot bărbaţii putem şi noi fete tinere.

A doua este o fetiţă dulce, Käte cu nasul cârn şi cu ochii mari de căprioară, entuziastă, comunicativă, dornică de iubire.

A treia este blondina Lotte, drăgălaşe, dar cu multe momente de seriozitate, urmărind o ţintă precisă. Nu stă niciun moment la îndoială că va găsi cât de curând soţul dorit. In tot ce face se simte fiinţa cu picioarele adânc înfipte în pământul realităţei.

A patra este Francisca, cu părul negru, mare talent şi o pasiune incomparabilă pentru artă şi-şi consacră tot timpul şi toate gândurile artei.

Abia au părăsit băncile şcoalei de meserii şi aleargă toate patru pe străzile Berlinului după un serviciu. Au citit şi ele în mica publicitate că se caută o domişoară care să ştie, cutare şi cutare. Cele patru fete ştiu multe, dar nu găsesc ceva potrivit pentru ele. Una are un gând fericit, care se şi înfăptueşte:

Ce ar fi dacă toate patru ar deschide un birou de reclamă şi achiziţii. Fiecare ştie să deseneze, să picteze, să facă afişe, placate, schiţe pentru reclame, etc.

Zis şi făcut. In noul lor birou vin clienţi numeroşi dar şi foarte mulţi tineri care găsesc adorabile aceste patru asociate şi rând pe rând cele patru fetişcane îşi găsesc câte un logodnic, nu provizoriu, ci care devine un soţ real, iubitor, să-şi întemeieze un cămin trainic.

Cea dintâi Mariana are ca adorator pe fostul ei profesor tânărul Ştefan Kohlind. De trei ori l-a refuzat, dar da urmă îşi întind totuşi braţele pentru o unire definitivă.

A doua asociată Lotte, e fericită că se poate mărita cu consilierul financiar pentru care de mult nutrea o vie simpatie, iar blânda Käte e iubită de un mecanic de elită. Şi Käte este o fată blândă şi nu poate refuza. Intâi vine un copilaş în vieaţă şi numai apoi măritişul. Se întâmplă şi de astea!

A rămas a patra, Francisca, ea a terminat o pânză splendidă: cele patru strengăriţe. Ii aduce succes. Acesta e subiectul delicioşului film „Ştrengăriţele" pe care îl vom vedea în curând.

CÂND IŢI FĂUREŞTI UN CĂMIN IN ALTĂ ŢARĂ

Vieaţa devenind insuportabilă incepe tragicul exodiu

Niciodată ca în acest războj nu s'a simţit mai bine, mai evident cum o patrie adoptivă nu preţueşte niciun sfert cât patria scumpă a părinţilor şi strămoşilor săi.

Ce au suferit coloniştii germani de pildă, care s'au stabilit cu ani înainte în Rusia, Polonia, Iugoslavia, America, unde şi-au făurit un cămin prin muncă, prin meşteşugul lor, prin cunoştinţele los speciale technice, şi a venit războiul cu întreg cortegiul de prigoniri în alte ţări ale acestor colonişti germani.

La început aceştia erau apreciaţi. Li s'a dat locul de cinste şi plata ce li se cuvenea. Cum însă s'a deslănţuit războiul, rând pe rând în aceste ţări furia, ura şi răsbunarea împotriva acestor colonişti germani, ingineri, technicieni, maşinişti, meşteşugari — n'a mai avut margini. Şi s'a dat drumul bandelor înarmate să jefuiască şi să dea foc caselor lor, să atace familiile lor. Maltratări şi asasinate, au fost răsplata dată germanilor colonişti în aceste patrii adoptive pentru aportul lor de muncă şi competinţă.

Nu le-a rămas altă scăpare, decât exodul de cale lungă a pribegiei, părăsirea bunurilor acumulate în căminul întemeiat în patria adoptivă şi revenirea în patria adevărată a strămoşilor.

Episodul acesta tragic este redat în mod magistral în noul film al studiourilor „Bavaria-Filmkunst": *Lupta pentru desrobire* (Feinde), al regisorului V. Tourjansky, care şi-a creiat o reputaţie prin realizările lui de mari proporţii şi puternice efecte. Pentru aceasta şi-a ales şi interpreţi de calitate în splendidul film „Lupta pentru desrobire", în frunte cu Brigitte Horney, Willy Birgel, Ivan Petrovitsch.

In filmul „Lupta pentru desrobire", acţiunea se petrece în vecinătatea frontierei germane, pe pământ străin, într'o pădure imensă în mijlocul unei mari industrii forestiere. Incepe printr'un act de sabotaj al unui lucrător care nu poate suferi pe nemţi. Acesta bagă un drug de fier în mecanismul unui ferăstrău ca să întrerupă munca şi să aibă astfel timpul necesar pentru a împărţi arme în rândurile grupurilor de lucrători ostili germanilor. Inspectorul energic german alungă pe instigator. Dar lucrurile se complică, iau o întorsătură tragică. Catastrofa e inevitabilă. Vin veşti că bande înarmate au dat foc fermelor germane, au jefuit şi ucis un număr de proprietari de case germane.

Plebea întărâtată e lacomă de sânge, ocupă drumul ce duce la graniţa Germaniei. Incepe exodul dureros al femeilor şi copiilor germanilor colonişti. Dar cum să ajungă în patria germană când calea le este închisă de bandele armate care plănuesc un măcel sângeros sub ochii autorităţilor inactive.

Scăparea vine dela o fată energică, care conduce un birt aproape de graniţă şi cunoaşte încă un drum ce duce prin mlaştini spre hotarul german. In cârciuma acestei fete, sunt îmbătate şi reţinute bandele înarmate, şi coloniştii germani ajung în patria lor.

ARTIŞTII SE AMUZĂ

Hans Moser şi Theo Lingen călătoreau acum câtva timp împreună. Vorbeau despre popularitatea lor şi fiecare dintre ei era convins — bine înţeles — că deţine recordul în această privinţă.

La o staţie se urcă un tânăr care recunoscându-l pe Theo Lingen se apropie de el şi-i vorbeşte cu entuziasm.

Lingen, în culmea fericirii, îl priveşte superior şi ironic pe Moser.

— Aşa dar, iţi plac filmele mele? spune Theo Lingen.

— O da! răspunse tânărul entuziast. Şi acela care imi place mai mult este „DER HERR IM HAUS" în care jucaţi alături de Maria Andergast şi Leo Slezak.

Acum, îi rândul lui Moser să râdă, căci acest film a fost turnat de el — şi nu de Theo Lingen.

Heinrich Georg în rolul Ducelui Karl Eugen din (filmul „Viaţa lui Schiller) regizat de Herbert Maisch

Ilse Werner, fascinanta vedetă a filmului „Submarinele atacă", întârziase mai zilele trecute dela studio. Pentru a ajunge la timp, pornise cu maşina într'o viteză nebună. Un agent îi dresă proces-verbal de contravenţie:

— Nu vezi lumina roşie?

— Ah! e roşie zise Ilse cu un aer nevinovat.

— Ei bine, spuse agentul, iată fişa de contravenţie.

Artista se făcu... verde.

Se povesteşte că acum câtva timp d-na Fritsch îi spuse soţului său:

— Ţi-am spus dragă că nu pot suporta fumul de ţigară.

— In regulă, — răspunse Willy Fritsch, care reprezintă delicateţea personificată — de azi înainte îmi voi petrece serile la club.

Se ştie că Willy Birgel e un incorigibil adept al lui Bachus.

In timp ce filma în regia lui Tourjansky „DRUMUL SPRE DESROBIRE" (Feinde), o admiratoare se postă neclintită în faţa decorului, de unde admira fiecare gest, fiece frază a idolului ei. La un moment dat Birgel se enervează. Fusese contrazis de regizor...

Oprindu-se brusc, în mijlocul scenei, cheamă un servitor al atelierului şi-i vorbeşte ceva în franţuzeşte. Acesta dispare subit şi se întoarce în câteva clipe cu o sticlă de jumătate kilogram, plină cu un lichid roşcat.

Din câteva înghiţituri, Willy Birgel o dă peste cap.

Ingrozită admiratoarea ţipă:

— Dumnezeule doar n'o fi fost vin înăuntru!...

La care Willy răspunde flegmatic:

— Fii liniştită, domnişoară, a fost coniac...

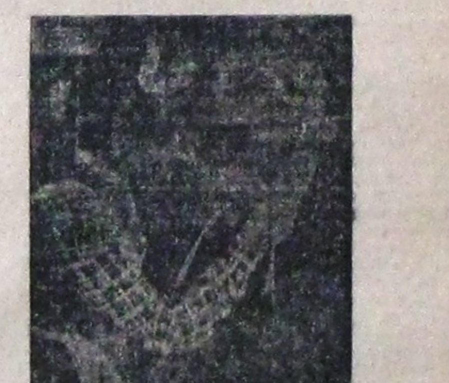

Hans Moser în rolul lui Sixtus Bader şi Anita Düvell în filmul „Moser porunceşte", regizat de Heinz Helbig — Bavaria-Film

CUTIA CU DE TOATE

Minunea prea fericitei Margherita Di Savoia

Din însărcinarea Principelui de Piemont, Episcopul de Alba, Monsegniorul Luigi Grassi, a deschis racla în care este păstrat trupul Prea Fericitei Margherita de Savoia. Deschiderea raclei a fost pricinuită de faptul că sticla din care este făcut capacul suferind un accident a îngăduit cariilor şi moliilor să pătrundă înăuntru. La deschiderea raclei au fost de faţă Episcopul, profesorul Zucchi, bibliotecarul Prinţului de Piemont, trimis special de Alteţa Sa, şi profesorul Vanzetti, docent de anatomie şi patologie la Universitatea din Torino.

Un grup de călugăriţe dela o mănăstire din apropiere au schimbat veşmintele şi năframele Prea Fericitei, căci moliile izbutiseră să le vatăme. După ce au fost aşezate în raclă câteva cupe de cristal, trimise de Principele de Piemont, cupe care emană vapori de mirbană (nitrobenzol), ce are darul de a ucide moliile şi cariile — s'a procedat la închiderea ei şi la punerea sigiliilor cu peceţile Episcopului de Alba.

Cu acest prilej s'a putut constata încă odată că trupul Prea Fericitei Margherita di Savoia, care şi-a dat sufletul în 1464, continuă să rămână nevătămat, deşi este învelit numai cu o pânză foarte subţire de in şi cu o năframă de mătase. Cei de faţă au putut vedea nu numai că trupul a fost cu nimic vătămat, dar că, palpată, carnea reacţionează ca şi cum ar fi vie sub acţiunea presiunii, iar că muşchii, tendoanele şi toate celelalte părţi moi şi-au păstrat nealterată flexibilitatea.

Acest caz de nevătămare după aproape cinci sute de ani este unic şi atât preoţii cât şi oamenii de ştiinţă îl atribue unei minuni: Minunea Prea Fericitei Margherita di Savoia, a cărei viaţă fără de prihană închinată lui Dumnezeu i-a dat puterea de a învinge moartea.

Efectul culorilor

Multe influente ciudate există asupra vieţii umane. Astfel de pildă, culorii au o influenţă nu numai asupra trăirii sufleteşti a omului, ci şi asupra simţului, mirosului şi al gustului. Se pare că simbolistii aveau dreptate. Şi încăodată intenţia artistică premerge ştiinţei.

In Germania există 23.518 de profesiuni

Puţini oameni au auzit despre „gustătorii de pâine", supraveghetorii ghieţii" sau despre „mirositorii de tutun". Indeosebi în domeniul gastronomiei şi industriei alimentelor există astfel de profesiuni ciudate. In „Institutul brutarilor" dela Berlin, de pildă, se găseşte un „gustător de pâine", care mestecă pe gânduri o bucată de pâine, constatând apoi dacă pâinea este suficient de coaptă, dacă amestecul făinei a fost bun şi dacă pâinea nu este cumva prea acră.

Mai greu o duce însă „gustătorul de unt", care nu lipseşte în nici o mare lăptărie. Toată ziua nu face altceva decât să lasă să i se topească pe limbă cocoloşi de unt. După culoare, gust, miros, aspect şi prelucrare, el constată de ce calitate este untul. Desigur că există şi „gustători de brânzeturi". Mai interesantă este însă profesiunea „mirositorului de tutun", în cele mai multe cazuri exercitată de orientali, experţi în materie, despre care s'ar putea zice că au crescut cu tutunul. Fiecare ţigară constă din diferite feluri de tutun. Este misiunea „mirositorului de tutun" să găsească din noi de feluri de tutun pe acelea care se potrivesc, care se pot amesteca pentru a da o anumită calitate de tutun. „Mirositorul de tutun" nu fumează, ci arde tutunul într'un aparat special, trage apoi aroma şi fumul în gură, expiră şi le trage în nas. Numai după miros, experţii pot distinge chiar regiunea unde a crescut tutunul. Dar cui nu-i strepezeşte gura la gândul că există „gustători de oţet şi de muştar", care toată ziua trebuie să controleze în timpul procesului de destilare oţetul şi muştarul, ceeace uzează mult simţul mirosului şi al gustului. Dar nu se încheie aci lista profesiunilor ciudate. Conform unei statistici există în Germania 23.518 profesiuni; despre multe dintre acestea nici n'am auzit. Ne putem imagina că cineva se ocupă cu legarea coşurilor pentru ţipari, cu tăierea părului la iepuri, câini şi alte animale, cu acompanierea la înot, cu spargerea nucilor, alegerea prunelor, etc., dar nu ne vine să credem că aceşti oameni pot trăi din munca lor; şi totuşi trăiesc încă foarte bine, deoarece sunt bine plătite aceste profesiuni ciudate, care sunt atât de numeroase încât nu le putem menţiona aici nici pe departe.

Zeii din lumea animalelor

Astăzi orice european zâmbeşte când aude vorbindu-se de „animale sfinte". Insă şi astăzi se roagă la animale numeroase popoare primitive. Se ştie că în India există elefanţi, şerpi şi vite sfinte, în timp ce în alte colţuri ale pământului sunt sfinte albinele, câinii şi chiar balenele. Dar balenele acestea adorate nu sunt cruţate din această cauză, ci locuitorii regiunilor polare, care-i venerează, le şi mănâncă, pentru a fi pătrunşi de înţelepciunea zeului. Deasemenea crocodilul este venerat în Africa de Vest şi se spune că cel din bazinul dela Ibadon ar fi în vârstă de 250 ani. Cu toate că autorităţile de administraţie au interzis să se jertfească oameni crocodilului, totuşi se mai întâmplă ca unii copii nou născuţi să fii dăruiţi zeului. Pisica a fost de totdeauna un animal sfânt în Egipt, fiind îmbălsămat după moarte ca faraonii. In Japonia există cerbi sfinţi. In parcul din Haro, despre care se spune că origina lor este tot atât de veche ca dinastia împăratului ţării. Dar în Japonia chiar vulpea este adorată, din cauza vicleniei ei, şi i s'au ridicat chiar temple şi altare. La Calcutta sunt sfinte vitele albe, iar dorinţa cea mai mare a unui hindus în moarte este să ţină coada unei vaci sfinte. Cel mai popular zeu din India este însă Ganesha, zeul înţelepciunii, un elefant. In unele regiuni a trecut în locul animalelor vii numai simbolul acestora. Cel mai adorat animal pe glob însă rămâne şarpele, pentru care au loc adevărate festivităţi.

Reobţinerea fierului din sgură

Extragerea sulfului din fier brut se face în mare măsură cu ajutorul sodei, însă sgura care rămâne conţine încă cantităţi apreciabile de fier, a cărui recâştigare ar fi de mare folos.

In acest scop se prelucrează sgura, datorită unui procedeu nou, obţinându-se de o parte granule de fier de mărimea bobului de mazăre şi pe de alta granule de sgură lipsite de fier, care să lasă uşor îndepărtate. In acelaş timp nu se pierde nici soda, din care se formează o leşie concentrată, care se întrebuinţează la fabricarea săpunului, la tăbăcit sau ca mijloc de lagere pentru brichetele de cărbuni.

Repartiţia populaţiei pământului

Cât de neregulat este repartizată populaţia pe globul pământesc se poate vedea din faptul că 4/5 din locuitorii pământului trăiesc în emisfera nordică, iar numai 1/5 în emisfera sudică. Căci în emisfera sudică, suprafeţele mărilor sunt foarte întinse, iar suprafeţele de uscat sunt foarte rar populate. Regiunile cu populaţia cea mai deasă, Europa, China, Japonia şi Indiile se găsesc la emisfera nordică.

Frontierele Germaniei

Actualmente frontierele Germaniei au o lungime de 14.000 km., ceeace, măsurat în linie dreaptă, corespunde distanţei dela Lisabona la Wladiwostok.

Cel mai mare clown al lumii

Clownul care a avut cel mai mare succes cândva în lume este desigur Grock, de origină elveţiană, numindu-se de fel Adrian Wettach. A fost cel mai mare clown muzical şi excentric. A început cariera la vârsta de 7 ani, apărând în circ; a fost apoi chelner, profesor de călărie şi de limba franceză la contele Bethlen. Apoi şi-a încercat norocul cu diferiţi parteneri pe scenele varieteurilor, debandindu-şi în 1915, cu revistele „Watch your Step", renumele său mondial. In 1930, celebrul clown a editat biografia sa sub titlul „Imi place să trăiesc", în care povesteşte aventurile sale din timpul turneelor prin lumea întreagă. A turnat un mare film şi şi-a luat chiar doctoratul în filosofie.

Cât de mare este Groenlanda

Europa fără partea europeană a Rusiei are o suprafaţă de circa 5 milioane kmp., în timp ce Groenlanda are 2.175600 kmp. Deci cea mai mare insulă din lume ar încăpea numai de 2 ½ ori în continentul european.

Cât costă războiul pe Anglia?

Ziarul „Manchester Guardian" se arată foarte îngrijorat de sporirea vertiginoasă a datoriilor de război engleze.

„Dacă statul englez continuă să facă datorii în ritmul de până acum — scrie ziarul — şi dacă actualul război ar urma ca să dureze ca cel din 1914, statul englez s'ar găsi până la urmă cu o datorie internă de 10 miliarde lire sterline, în afară de toate datoriile contractate în străinătate. Pentru a putea asigura plata numai a dobânzilor acestor datorii, guvernul englez ar fi nevoit să menţină toate impozitele la nivelul sdrobitor pe care le au astăzi".

Ziarul englez afirmă că nici o economie a nici unei ţări nu ar putea să suporte o astfel de sarcină. Cum se poate lesne înţelege, ziarul „Manchester Guardian", este interpretul stării de spirit al cercurilor din City, care reproşează guvernului Churchill că cheltue prea mult şi fără judecată. Intinderea frontului până în Răsărit nu poate decât să sporească sarcinile, şi aşa destul de mari, aproape astronomice, ale războiului, care astăzi costă pe Anglia, nici mai mult nici mai puţin decât 15 milioane de lire sterline pe zi.

O universitate a pierzaniei

La Moscova, când încă Stalin nu-şi închipuia că în 1941 va deveni, printr'o întâmplare excepţională, căpetenia tuturor ordinelor religioase din Rusia şi din Anglia, a fost creată Universitatea internaţională „Lenin". Toată lumea şi-a închipuit că este vorba de o mare şcoală pentru studiul ştiinţelor şi al dreptului, studiu care urma să se întemeieze pe postulatele bolşevice. In toate ţările regimul dela putere are dreptul să-şi impună doctrina când este vorba de educaţia şi instrucţia tineretului, astfel ca acesta, intrând în rangurile vieţii sociale şi de stat, să reprezinte chezăşia zilei de mâine.

Acum se ştie care era funcţia universităţii leniniste. Fostul agent al Comintern-ului [illegible] Creiss ne lămureşte totul în ziarul The American Mercury. Este vorba de cursuri speciale încredinţate unor bolşevici „integrali", care au ca sarcină de „a educa" pe studenţi şi de a-i învăţa strategia grevelor şi a sabotajelor, a revolverelor ca mijloace teroriste sau printr'o încetă dar dârză penetraţie. In ceea ce priveşte domeniul religiei, nu se admite nici un fel de discuţie. Fiecare student trebuie să profeseze cel mai deplin ateism şi orice credinţă trebuie să fie socotită drept o superstiţie sau un fanatism păgubitor desvoltării culturale a poporului.

După cum putem lesne ghici toţi profesorii sunt jidani. Un criteriu în această alegere a fost: cât mai mulţi preoţi asasinaţi şi cât mai multe biserici distruse. Astăzi, printr'un tur de forţă al istoriei, lucrurile s'au schimbat. Patriarhul Sergiu şi arhiepiscopul de Canterbury a [illegible] „Lenin" universitatea internaţională [illegible] nu este altceva decât un [illegible] [illegible], o [illegible] creştini ferventi, care [illegible] păgânismului german [illegible].

TEATRUL NAŢIONAL ŞI-A DESCHIS STAGIUNEA

De la „Vlaicu Vodă" la „Copiii Pământului"

Cu o întârziere normală în vremuri anormale şi-a deschis stagiunea Teatrul Naţional din Bucureşti.

Publicul s'a bucurat mai întâi că trupa noastră oficială s'a reintors în vechiul ei lăcaş, pe care cutremurul din anul trecut îl făcuse impropriu pentru joc. Apoi a salutat în reprezentaţia de deschidere a lui „Vlaicu Vodă" de Alex. Davila, creaţia impresionantă dar foarte personală a d-lui Gh. Calboreanu.

„Vlaicu Vodă" şi-a dovedit şi de astădată durabilitatea şi prospeţimea. Realismul poetului, de a nu se pierde în inutile tirade literare şi de a înfăţişa trecutul şi oamenii lui cu ochiul limpede al unui autor modern, a făcut ca anii să nu îmbătrânească de loc această piesă. Se ascultă cu plăcere şi curiozitate până la sfârşit.

Fireşte că piesa lui Davila nu are o vână dramatică puternică şi nu trădează nici o atitudine originală şi nouă faţă de viaţă. Davila n'a dramatizat o idee şi şi nici n'a avut faţă de materialul său istoric curajul unor interpretări personale. Al. Davila a folosit — se pare că tot Odobescu i-a înlesnit cu discreţie postumă materialul — episodul dramatic între Doamna Clara şi Vlaicu Vodă, spre a oferi publicului un tablou istoric dramatizat, în care tehnica exterioară franceză înlesneşte autorului o rezolvare uşoară a unui conflict care nu atinge nicăeri marile desbateri Schilleriene. Totul e echilibrat, clar, lapidar şi simplu ca'ntr'o comedie de salon. Numai numele, costumele şi unele scurte tirade patriotice, care găsesc în orice epocă răsunet la public şi cu atât mai mult într'o epocă de revendicări naţionale, dau piesei lui Alex. Davila caracterul istoric pe care i l-a voit autorul.

Teatrul Naţional, care apelează pentru deschiderea de sale anuale la piese de costum, nu isbuteşte totuşi să dea o armonie evocatoare desăvârşită spectacolelor sale istorice. Regia fiind condusă fără prea mari silinţe şi pregătiri de specialitate, iar actorii fiind obişnuiţi să joace fiecare după pofta inimei, nu e nici o mirare că reprezentarea lui „Vlaicu Vodă" a avut inegalităţi, pe care le-au provocat nu numai regia, dar şi unele distribuţii de roluri prea grăbite.

STUDIO-UL TEATRULUI NAŢIONAL din Piaţa Amzei s'a deschis cu o piesă a cărei temă e luată din cea mai crudă realitate. Dacă în „Vlaicu Vodă" am dat peste aceiaşi boeri convenţionali cu care ne-au obicinuit dramaturgii români, în „Copii Pământului" d-l Andrei Corteanu a desromantizat cu desăvârşire satul. De la „Năpasta" lui Caragiale nu s'a mai înfăţişat un tabloul rural atât de crud, încât pe alocuri atinge cinismul, ca'n această comedie dramatică a lui Andrei Corteanu.

Autorul bine cunoscut în lumea politică pentru ideile sale liberaliste şi pentru concepţia economică ortodoxă nu făgăduia de fel să se reveleze ca un scriitor revoluţionar. Dimpotrivă, ataşamentul său pentru regimurile liberale şi democratice şi fuga sa de orice idei întrucâtva revoluţionară şi innoitoare îl îndepărta oarecum de problematica vremii noastre innoitoare, pe care D-sa a privit-o cu încredere şi scepticism. De aceea piesa sa a fost mai ales pentru noi o revelaţie. Ţăranul care trăeşte puternic în străfundurile sufleteşti ale lui Andrei Corteanu s'a răsbunat pe burghezul comod şi înstărit cerându-şi dreptul la viaţă. De undeva departe a ajuns până la fiul de preot şi de glie strigătul de desnădejde al satului, în care drama vieţii intime de toate zilele se amesteca mereu cu drama pe care o provoacă neînţelegătoare stăpânirea.

Andrei Corteanu nu ne-a oferit desigur un tablou prototipic al ţărănimei. Nimeni nu poate spune, că toată ţărănimea trăeşte şi se chinueşte ca familia Târziu în bordeiul străjuit de o fantomă de ţăran, ieşită parcă din Gogol sau din Gorki. Nici d-l Corteanu nu are pretenţia că aşa e toată ţărănimea, cum e ţărănimea persiflată în Nae Târziu şi Mandache Toader Lungu sau în Maria şi Leana Târziu şi în Catrina Toader Lungu. E adevărat, de altfel, că întâlnim o mai mare varietate de tipuri feminine ţărăneşti decât de tipuri masculine. Dar se poate totuşi spune că ţăranii lui Corteanu, oricât ar înfăţişa numai anumite tipuri, sunt ţărani autentici, în cari se sbat patimi şi gânduri de la ţară.

Sociologul Corteanu şi fiul de ţăran ne-a oferit în piesa sa o viziune nenorocită a ţărănimei, care refuză civilizaţia, suportă stăpânirea prin atotputintele jandarm, se sbate între crimă şi furt, la care inconştient participă şi reprezentanţii civilizaţiei: jandarmul, învăţătorul şi funcţionarii sanitari de la dispensar.

Toată lumea lui Corteanu e inferioară moralmente, afară de doctoriţă.

Contrastul e fireşte puţin tras de păr. Cu mai multă simpatie sunt iarăşi zugrăviţi ţiganii, care-s mai mult acuzaţi de furt, decât fură în realitate.

Dar ce e toată lumea aceasta altceva decât o lume plină de infirmităţi morale pe care Corteanu a biciut-o uşor ş neagresiv cu vârful satirei? Jandarmeria unde se petrec actele unu şi doi e locul în care se spală toate rufele murdare ale satului. Iar jandarmul mereu harnic şi activ nu e nici prea crud şi nici prea îngăduitor cu această ţărănime, pe care o exploatează puţin, dar pe care o civilizează optimist cu procesul verbal şi cu trimiterea la „secret". La această jandarmerie, unde pentru a completa tabloul satiric, apare şi prefectul cu candidaţii guvernamentali care cer voturile, se instrueşte şi cazul fetei furate Leana Târziu, pe care soacra n'o mai vrea şi pe care ibovnicul, un fel de fătălău tâmpit, n'o reţine. Aici e originea acţiunei dramatice, care se strecoară în actul întâiu, timid printre episoade prea lungi — cum e scena cu prefectul — spre a se fixat cu puternică emotivitate în actul al doilea în care toată lumea prezentă dă o mână de ajutor Elenei Târziu pruncucigaşă şi lehuză ameninţată de moarte.

Actul acesta e plin de întunecat adevăr, de o cruzime aproape naturalistă. Toată nenorocirea ţărancelor noastre, care-şi pierd copiii din ruşinea de a-i fi avut din flori şi din mizeria care le cotropeşte căminul, este zugrăvită de Corteanu lapidar şi crud încât tabloul rural înfăţişat de D-sa e de un naturalism neîntrecut în literatura noastră poporanistă, căreia îi place să idealizeze satul şi locuitorii lui. In ultimul act, care se petrece tot la jandarmerie, anchetarea pruncuciderei comisă de Leana începe dramatic spre a se încheia voios în scena prelungită cu ţigani, care ca un deus ex machina salvează situaţia, dând întregul final al comediei. Leana nu şi-a ucis în realitate copilul, ci mama ei l'a dat ţiganilor, care, spre a servi happy-endul d-lui Corteanu sosesc tocmai când se instrueşte crima cu copilul în braţe astfel că Leana îl poate oferi peschiş ibovnicului ingrat Mandache. Fireşte că Mandache, prezentându-se singur şi fără clevetitoarea şi uneltitoarea lui mamă, se hotărăşte să plece în lume cu Leana şi copilul.

Ca factură piesa d-lui Corteanu are multe lucruri neobicinuite, printre care şi acest final. Totuşi, trebuie să recunoaştem că D-sa a construit cu abilitate lucrarea sa dramatică îmbinând dramaticul şi comicul într'o frescă pitorească şi plină de farmec care te mişcă, te supără uneori şi te înveseleşte adesea cu excelente butade satirice sau cu umorul amar al ţărănimei noastre. Tipurile sunt în general bine creionate, fără ca vreunul din ele să domine ansamblul. De altfel piesa nu are un erou central. Sau dacă are unul, acesta e Satul întreg, care participă ca actor şi ca spectator totodată, la micile şi marile mizerii ale vieţii zilnice, care e firesc să ofere cele mai grotesce situaţii şi cele mai bizare momente.

Scrisă într'un dialog viu şi sprinten, fără nici un pic de falsă pretenţie literară, comedia d-lui Corteanu nu e numai un impresionant document sociologic literar, dar şi o lucrare de teatru interesantă şi originală, care a isbutit de la prima replică să cucerească şi să intereseze un public numeros care a aplaudat călduros şi la scenă deschisă.

Regia şi interpretarea au isbutit să creeze un spectacol excelent din care reţinem debutul de mari promisiuni al d-nei Petrăchescu în Leana, jandarmul simpatic al domnului Anastasiad, prefectul d-lui Grigore Mărculescu şi interpretările d-nelor Sorana Ţopa şi Ana Luca.

Teatrul Naţional a păşit astfel la Studio cu dreptul. Aşteptăm acum şi viitoarele premiere ale Teatrului Naţional, pentru a vedea dacă prima noastră scenă va isbuti în vremurile acestea nehotărîte să atragă lumea şi să-i desorteţească fruntea.

Ion Streici

ECOURI ECONOMICE

Tratativele economice ale Slovaciei

Slovacia pregăteşte actualmente o serie de legături economice. La sfârşitul lunii August vor avea loc la Bratislava tratative cu Bulgaria. Vor urma tratative cu Ungaria în vederea creierii unei baze pentru un intens schimb de mărfuri. In anul 1940 comerţul extern slovaco-ungar a atins valoarea de 278 milioane coroane slovace, dintre care 118 milioane coroane revin importului din Ungaria, iar 160 milioane coroane exportului în Ungaria. Actualmente Slovacia exportă în Ungaria atât cât aceasta livrează Slovaciei. Scopul tratativelor va fi schimbarea acestor măsuri în vederea organizării schimbului de bunuri. Deasemenea vor avea loc tratative economice între Slovacia şi Croaţia. Este vorba de încheierea unui acord comercial precum şi a unui acord de schimb de mărfuri şi de plăţi. Din fosta Iugoslavie, Slovacia mai avea de primit mărfuri în valoare de 19 milioane ne coroane; în parte, livrările vor fi preluate de Croaţia. In afară aceasta se mai duc tratative economice cu Italia.

Cel mai vechiu centru de minereuri

Conform rezultatelor obţinute cu ocazia ultimelor cercetări, Germania centrală poate fi considerată unul dintre cele mai importante centre de metaluri ale epocii metalurgice. S'a constatat că tehnica prelucrării metalelor este originară în Germania central. Prin introducerea analizei spectrale moderne în cercetarea preistoriei s'au dobândit cunoştinţe mai exacte asupra desvoltării tehnicei metalurgice. Recunoaştem celor mai mici amestecuri oxidate, a căror contopire cu minereurile de cupru şi zinc necesita o mare experienţă. In acelaş timp se întrebuinţau minereuri sulfuroase. Apoi obiectele din bronz ocupă primul loc.

Analizele arată că aci au fost întrebuinţate minereuri din Germania centrală. Rezultă că la acest proces au fost folosite minereuri din ţinutul Kamsdorf de lângă Saarfeld. Intrebuinţarea aliajelor din cupru şi arsen, produse din minereurile Germaniei centrale, arată cât de îndemânatici au fost lucrătorii metalurgici din epocat preistorică.

Pregătirea comercianţilor bulgari în Germania

Prin intermediul Institutului ştiinţific germn din Sofia s'a înlesnit ca absolvenţii Academiei Comerciale Bulgare, care vor să îmbrăţişeze cariera de comerciant, să primească o pregătire practică în întreprinderile comerciale din Reich.

Introducerea cartelei de pâine în Ungaria

Din Budapesta se anunţă că ministrul pentru aprovizionare va putea introduce sistemul cartelelor pentru făină şi pâine în Ungaria. Cantitatea pe care o va primi fiecare locuitor, va fi fixată de ministrul de aprovizionare.

Incorporarea căilor ferate din Răsărit în Uniunea administraţiilor căilor ferate ale Europei centrale

Căile ferate din Răsărit devin din ce în ce mai importante pentru tranzitul între statele europene. Recent ele au fos încorporate în Uniunea administraţiilor căilor ferate ale Europei centrale. Uniunea aparţin căile ferate ale statului german şi cele mai însemnate linii particulare, căile ferate ale Danemarcei, Greciei, Croaţiei, Olandei Norvegiei, Elveţiei, Suediei, Slovaciei şi Ungariei. Această Uniune are misiunea să apere interesele circulaţiei şi îndeosebi ale traficului feroviar. Prin activitatea ei se uşurează strânsa colaborare dintre diferitele administraţii necesară pentru desfăşurarea fără dificultăţi a traficului internaţional.

Situaţia industriei belgiene

In domeniul industriei de sticlă belgiană se menţine conjunctura favorabilă, îndeosebi în ce priveşte exportul. Astfel sosesc mereu noui comenzi mai cu seamă din Franţa. Şi fabricile de cărămidă şi de ciment au mult de lucru, deoarece domneşte în Belgia o vie activitate în domeniul construcţiilor.

Fabrici de aluminiu în Croaţia

In apropiere de Mostar în Herţegovina s'a început construcţia a două fabrici de aluminiu care se vor folosi de bogatele zăcăminte de bauxit din împrejurimi. Prin aceste construcţii se va recompensa pierderea fabricei de aluminiu dela Losonnatz din Nordul Dalmaţiei.

Situaţia preţurilor în Statele Unite

Din ultima statistică a preţurilor în Statele Unite reiese că preţul alimentelor s'a ridicat considerabil în cursul unui an, scumpirea fiind de 40 l. s. Carnea de porc s'a scumpit cu aproape 100 la sută. Şi la celelalte alimente de pildă: ouă, unt, untdelemn, etc. s'au ridicat considerabil preţurile.

Supravegherea aprovizionării cu alimente în Japonia

Guvernul japonez a anunţat că va exercita un control sever asupra aprovizionării cu alimente. Acest control se va putea extinde asupra tuturor ţărilor care fac parte din blocul yen pentru a asigura aprovizionarea autarhă a spaţiului economic japonez. In primul rând se va regula consumul orezului şi al grâului, a peştelui şi conservelor. Controlul se va extinde îndeosebi asupra comerţului precum şi depozitării şi distribuirii celor mai importante alimente. Ingrăşămintele care până în prezent au fost importate, vor fi deasemenea puse sub control.

Inaugurarea Târgului din Izmir

Ministrul comerţului turc a inaugurat recent, în prezenţa înalţilor demnitari de stat, a ambasadorului germn von Papen, a ministrului plenipotenţiar român, etc., Târgul din Izmir. La serbarea de inaugurare au asistat 40.000 de oameni.

Supravegherea navigaţiei Japonez

Guvernul japonez a decretat o lege care pune întrega navigaţie a Japoniei sub controlul statului. Statul are puteri depline nu numai în privinţa întrebuinţării vaselor şi îndrumării tonajului disponibil, ci şi în privinţa echipajelor şi a salariilor acestora. Prin această lege, care constituie o parte din legea de mobilizare, statul are în viitor dreptul să confişte întreaga navigaţie pentru scopurile sale.

Cadran pe 7 zile

MĂRTURII DURABILE

Un mare număr de ofiţeri şi soldaţi germani au fost decoraţi de M. S. Regele Mihai I pentru fapte de arme săvârşite în sectorul de luptă al armatei române. In fruntea decretului se află mareşalul von Rundstadt, decorat cu „Mihai Viteazul" cl. III şi II, apoi decoraţi cu acelaş ordin cl. III: generalului Oberst Löhr; generalului Lt. Speidel; generalului Lt. Afugbell Kurt; colonelului de Stat Major Bassenge; generalului de infanterie von Kortzfleisch; generalului de infanterie von Salmuth; generalului maior Wittke. generalui lt. Graf von Sponeck Hans; generalului lt. Angelis; generalului lt. Mattenklott; generalului lt. Hollidt; generalului lt. Roelig; generalului Neuling.

Lista e lungă şi camarazii germani pe a căror piepturi vor străluci distincţiile de războiu ale Regelui Românilor sunt numeroşi, încât nu-i poate cuprinde spaţiul redus al acestei rubrici. Consemnăm simplu aici unul din marile momente, cari jalonează evoluţia fericită a colaborării româno-germane. Ea se întăreşte la proba fără pereche a războiului, în încleştarea comună contra unui vrăjmaş fanatic. Ea se înobilează în atmosfera aceluiaş ideal neprihănit de esenţială, eternă, umanitate.

Ostaşi germani şi ostaşi români, ne-am regăsit două neamuri de oameni pentru o treabă împreună, care va trece dincolo de preţul scump al vămilor războiului, va duce în adâncul istoriei povestea unei frăţii binefăcătoare, cu rod greu pentru noi, dar şi pentru mulţă lume chinuită. Crucea albastră a ordinului „Mihai Viteazul", „Steaua României" şi „Coroana" simpla şi merituoasa „Bărbăţie şi Credinţă" vor mărturisi în familiile bravilor Fuehrerului Adolf Hitler bucuria şi mândria românilor de a fi părtaşi la marea jertfă a Germaniei naţional-socialiste pentru o Europă nouă.

CRUCEA PROBEAZA CATEGORIA JIDANULUI ?

Şi fiindcă e vorba de decoraţii, o semnificativă coincidenţă ne pune sub ochi „cazul" lui Avram Marcovici, iudeu decorat de vechile stăpâniri democrate ale României cu ordinul „Crucea comemorativă" cu spade, ca urmare a unor vagi fapte de arme din războiu mondial. N'are desigur importanţă faptul, dacă Avram Marcovici merita sau nu această decoraţie de războiu. Mai înclinăm să credem că nu o merita, dar ne abţinem să facem procesul unor vremi şi ale unor metode, cari nu se vor mai întoarce Dar ce caută Crucea pe pieptul unui jidov? Iată un lucru care caracterizează categorie o epocă. Sfântul simbol al credinţei, al credinţei creştine, îşi avea sensul bine definit în decoraţia comemorativă a războiului trecut. Era în el conştiinţa noastră istorică, totdeauna legată de ideea creştinătăţii şi atribuirea acestei decoraţii trebuia să consfinţească în mod logic o apartenenţă deplină conştiinţei româneşti creştine. Avram Marcovici nu putea să invoace această apartenenţă. Avram Marcovici nu a fost decât incidental ostaş român. Putea fi tot aşa de bine în armata sud-africană a generalului Smuths, în legiunea franceză, sau evzon grec. Avram Marcovici nu e nici român, nici creştin, ca să poarte „Crucea comemorativă" şi chiar dacă ar fi fost cel mai viteaz ostaş al armatei române, se cuvenia să i se dea, cu discernământ, altă distincţie. Pentru jidan crucea rămâne mereu, în orice împrejurare, obiect de batjocură şi de nedemnă adversitate. Jidanul a acceptat decoraţia fiindcă ea putea să-i servească în mod utilitar, dar nu şi-a însuşit simbolul. Dovadă faptul că Avram Marcovici a scos decretul de decorare cu „Crucea comemorativă" spre a face proba în justiţie, că trebuie să fie declarat jidan de cl II, nu de clasa III. Asta înseamnă să dai Crucea pe mâna jidanului.

PRESA NOUA

La o recentă conferinţă de presă, dr. Dietrich, şeful presei Reichului, a definit spiritul nou pe care l-a adus în presa europeană ideile, morala şi metodele limpezi ale Axei. D-sa a spus:

„Dacă presa vrea să-şi îndeplinească nobilele sale misiuni impuse de timpurile noui în interesul popoarelor, ea nu trebue să fie instrumentul unor interese particulare, ci expresia voinţei populare şi a intereselor comune".

Şeful presei Reichului a constatat că cei cari au acordat încredere ştirilor germane au fost totdeauna bine informaţi, în timp ce cei ce au dat crezare ştirilor răspândite de ziarişti evrei şi anglo-saxoni au cunoscut o serie fără sfârşit de decepţii dintre cele mai crude.

Apoi d. dr. Dietrich a adăogat: Politica lui Churchill şi Roosevelt prin materia de informaţii este cea mai proastă politică ce se poate duce. Prostia celor cari fac această politică este însă depăşită de prostia celor cari dau crezare acestei politici de minciuni.

Politica mincinoasă a lui Churchill este acea a unui om care riscă totul, nemai având nimic de pierdut. Politica lui Roosevelt este aceea a unui măslaitor, care speră să câştige totul de pe urma imperiului britanic Impreună, aceştia doi sunt cei mai mari impostori de când există lumea. Ei nu au conştiinţa socială şi sunt resturi din epoca terţiară a capitalismului. Milioane de oameni creduli se lasă minţiţi de aceste piese de muzeu şi târâţi în catastrofă. Şi toate acestea, pentru că aceştia doi au la dispoziţia lor o presă care nu serveşte interesele popoarelor respective. Lor le place să instituie domnia banului.

Sub călăuzirea ziarelor Axei, presa europeană a păşit pe drumul redresării spirituale şi morale a jurnalismului internaţional. Acest nou jurnalism este chemat să fie centrul spiritual al ziariştilor din toate ţările, care au voinţa de a servi exclusiv binele ţării lor

INTRE GERMANIA ŞI FRANŢA INVINSA

Târgul dela Lyon, deschis zilele trecute, a fost o vie manifestaţie a voinţei franceze de a se integra în climatul de viaţă nouă a Europei. Cu acest prilej s'au definit raporturile dintre Germania biruitoare şi Franţa învinsă, atât prin participarea Reichului la expoziţie, cât şi prin cuvintele rostite de d. Schleier, ministrul Germaniei la Paris, într'o alocuţiune rostită la solemnitatea deschiderii târgului. D. Schleier a spus:

Această primă manifestaţie în zona franceză neocupată, după numeroasele întrevederi avute de reprezentanţii germani şi francezi din diferite ramuri vitale, arată că ideea de colaborare este răspândită în întreaga Franţă.

Nu mai este nimeni astăzi în Franţa care ar putea să conteste serios faptul că vechea economie liberală trebue să fie înlocuită de o economie dirijată de stat şi printr'o ordine judicioasă a marilor spaţii economice.

Târgul dela Lyon arată lămurit voinţa de a trăi a economiei franceze, căreia îi revine un loc bun în noua Europă şi care va obţine acest loc.

Colaborarea economică actuală are o mare valoare atât pentru Franţa cât şi pentru Germania. Faptul că economia franceză poate să funcţioneze în mod apreciabil încă de astăzi, adică în plin războiu, este esenţial pentru comenzile importante făcute industriilor franceze de către germani.

Vorbind apoi de colaborarea viitoare germano-franceză, ministrul Schleier a declarat că în numeroase domenii proiectele de organizare nu sunt numai gata ci pe cale de realizare. Totuş, a declarat el, colaborarea economică trebue să corespundă colaborării politice.

Germania nu neagă că după un războiu pierdut şi după prejudecăţi seculare mulţi francezi vor adopta cu greu ideia de colaborare. Este vorba, totuşi, să se creieze acum o nouă ordine pe Continent, o ordine în care marile tradiţii culturale ale Europei vor putea să-şi continue forma lor în politica şi economia modernă. In acest sens trebue înţeleasă lupta uriaşă din est, care are o importanţă mondială şi care constitue un sacrificiu din partea Germaniei în favoarea acestei noi Europe.

Sper — a încheiat d. Schleier — că poporul francez va judeca fără părtinire această nouă situaţie. Sunt convins că ar fi o pierdere dureroasă pentru Europa dacă valorile culturale ale Franţei nu ar fi reprezentate în această nouă ordine.

— **Sonia Robickova, consimţi să-ţi iei eroe pe tovarăşul Ivan Bolşevicevici ?**
— **Da.**
— **Ivan Bolşevicevici, consimţi ca tovarăşa Sonia Robickova să devină văduva ta legitimă ?**
— **Da.**
— **Atunci, căsătoria e încheiată !**

ETAPELE UNEI SĂPTĂMÂNI

JOI, 25 SEPTEMBRIE: Submarinele germane au repurtat o mare victorie atacând pe coastele de vest ale Africei un convoiu britanic de 12 vapoare, din care a scufundat 11 vase, cu o deplasare totală de 75.000 tone.

● Trupele regulate au ocupat milităreşte aerodromurile din Buenos Aires, arestând numeroşi ofiţeri de aviaţie. Se pare că aceasta e o manevră pusă la cale de agenţii de războiu dela Washington.

VINERI, 26 SEPTEMBRIE: Litvinov a fost numit reprezentant al U. R. S. S. la lucrările misiunilor engleze şi nord-americane.

● In China bântuie cu furie ciuma.

SÂMBĂTĂ, 27 SEPTEMBRIE: S'a împlinit un an dela încheierea pactului în trei, semnat de Germania, Italia şi Japonia, care a deschis Europei şi Extremului Orient perspective de reorganizare pozitivă pe noui baze. Aniversarea a fost sărbătorită printr'o recepţie dată de d. Ribbentrop la hotelul „Adlon" din Berlin, printr'un dineu oferit de d. Ciano la hotelul „Madama" din Roma şi printr'o solemnitate la Tokio, unde d. Toyoda, ministrul de Externe al Japoniei a făcut importante declaraţii. Intre Fuehrerul Adolf Hitler, Ducele Mussolini şi prinţul Konoye s'a făcut un călduros schimb de telegrame. Miniştrii de Externe ale celor trei state semnatare ale pactului şi-au exprimat reciproc mulţumirea de a constata valoarea pactului şi realizarea lui parţială.

● Lichidarea forţelor sovietice închise în imensa pungă dintre Kiev şi Poltava s'a terminat cu un inventar uman şi tehnic surprinzător în avantajul trupelor germane biruitoare. Căderea Kiewului se soldează cu 665.000 prizonieri, 884 tancuri, 3718 tunuri şi un imens material de războiu.

● Trupele finlandeze au ajuns la coastele Mării Albe, tăind şi la Nord linia ferată sovietică spre Murmansk.

DUMINECĂ, 28 SEPTEMBRIE: Prefecţii din cele 6 judeţe transnistriene au depus jurământul în faţa guvernatorului civil pentru administraţia română dincolo de Nistru.

● Artileria grea germană a bombardat în tot cursul zilei, cu efecte nimicitoare fortăreaţa şi portul Kronstadt dela gura golfului Finic, care acoperă Leningradul spre Mare.

● In prezenţa mareşalului Petain şi a amiralului Darlan, s'a făcut inaugurarea târgului-expoziţie dela Lyon. A asistat la această solemnitate şi d. Schleier, ministrul Germaniei la Paris, venit special la Lyon.

● Stalin a primit pe şefii misiunilor engleză şi americană la conferinţa dela Moscova, lord Beaverbrook şi d. Harriman. La întrevedere au participat şi d-nii Molotov şi Litvinov.

LUNI, 29 SEPTEMBRIE: Conferinţa anglo-americano-bolşevică dela Moscova s'a deschis în mod oficial în prezenţa delegaţilor celor trei ţări şi a reprezentanţilor înaltelor autorităţi bolşevice. Conferinţa va lucra cel puţin o săptămână.

● Refugiaţii germani din Iran au sosit la Istanbul şi au fost găzduiţi pe vapoarele româneşti aflate în port „Transilvania" şi „Basarabia". Refugiaţii germani povestesc suferinţele îndurate dela trupele sovietice de ocupaţie, în timpul celor şase zile cât au parcurs teritoriul iranian.

MARŢI, 30 SEPTEMBRIE: Tribunalul militar din Praga a condamnat la moarte pe foştii generali cehi Josef Bili şi Hugo Vajda, cari împreună cu generalul de rezervă ceh Hans Horacek şi mai mulţi indivizi de asemenea condamnaţi la moarte, organizaseră o acţiune de înarmări clandestine, acte de sabotaj şi acte de înaltă trădare. Complotul era pus la cale de englezi, după tipul complotului şi loviturei de stat dela Belgrad a generalului Duşan Simovici, care a aruncat Iugoslavia în prăpastie.

● D. Churchill a rostit un discurs în Camera Comunelor, care e socotit destul de pesimist în ceeace priveşte efectul practic al conferinţei dela Moscova şi suficient de imprudent în ceeace se referă la soarta actualului războiu. D-sa a afirmat, că iarna ce vine nu aduce nici o ameliorare primejdiilor ce ameninţă Marea Britanie, dar crede că în cele din urmă Anglia va învinge. Cum? D. Churchill s'a abţinut de a face alte precisiuni.

SUBSCRIEŢI LA IMPRUMUTUL REINTREGIRII !

Humorul altora

CONFERINȚA DE LA MOSCOVA

— Nu te îmbulzi, tovarășe. Era vorba să aduci, nu să iei.

(Muenchner N. N.)

— Ladys and Gentlemens, vă prezint pe invitații d-lui Churchill: noüii frați siamezi!

(Simplicissimus)

— Memoriul lui Stalin către noi este admirabil redactat. Trimiteți din partea noastră un memoriu identic lui Roosevelt.

(Simplicissimus)

— Atențiune, aici radio Moscova! La microfon vorbește marele nostru preot despre încrederea în Churchill și despre speranța în caritatea lui Roosevelt.

(Travaso)

— Să știți, că de-aici înainte tovarășul Dumnezeu face parte din organizația proletară și trebue lăsat în pace. Ați înțeles?

(Settebello)

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5-7-9

ANTICARIAT Nr. 1 LEI 75